Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 37 (1028) TORSDAGEN DEN 13 SEPTEMBER 1906. 19:DE ÅRG.

IDUN
ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

CARL LARSSON OCH FRU KARIN "HÄNGA" I KONSTNÄRSHUSET. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

KONSTNÄRSFEST.

DET ÄR KONSTNÄRSFEST i dessa dagar. Allas vår Carl Larsson satt där uppe i Sundborn och funderade ut, att hans vänner i hufvudstaden väl kunde behöfva något att förfriska sina själar med i dessa ombytliga septemberdagar, och så tog han fru Karin med sig och ett hundratal af sin andes och pensels soliga barn från de senaste åren och reste ned till vår undsättning. I dagarne tre "hängde" och smyckade mästaren och hans fru i Konstnärshusets nyuppfejade utställningssalong. Där blef en strålande färgglädje efter alla väggar, där blef en lust för ögon och hjärtan som sällan förr, och när allt var färdigt, slogo de upp dörrarna på vid gafvel och ropade ut öfver staden: "Välkomna, välkomna alla till Calle Larssons konstnärsfest!"

Den bjudningen läto vi sannerligen icke gå våra öron förbi. Vi kommo, kommo mangrant, sågo och voro glade. Höstrusket utanför blef oss likgiltigare än väderleksförhållandena på Mars, när vi lustvandrade bland de blommande buskarne och örtesängarne i Calle Larssons trädgård eller deltogo i "Spadarfvets" landtliga sysslor och bestyr. Våra egna flyttningsbekymmer och husliga stök voro skingrade och glömda, så fort vi stego in öfver det fagra Sundbornhemmets gästvänliga tröskel, möttes af dess atmosfär af skönhet, barnaglädje och hjärtefrid. Vi fingo göra vår reverens för husets fru midt i arbetet med linnekammarens rika förråd, gubben farfar i gungstolen gaf oss i förbifarten en vänlig nick, och konstnären själf kom oss till mötes direkt från sin sista duk i målarblus och solskenshumör. Och sedan fingo vi lefva med "som barn i huset", lyssna till "Sagor" vid aftonlampans sken, deltaga i den rika välplägnaden och värmas af den obeskrifliga utstrålningen från detta obeskrifliga svenska hem.

Att Carl Larssons konst spänner äfven öfver andra områden än detta dock i och för sig så outtömliga, som heter *hemmets lif*, fingo vi äfven

kraftiga påminnelser om, främst genom den nu omarbetade, slutgiltiga kartongen till en alfrescomålning i Nationalmuseets öfre trapphus, som bekant framställande Gustaf Vasas intåg i det befriade Stockholm. Det storslagna verket har nu än ytterligare vunnit i konstnärlig förenkling, i monumental kraft och intensiv karaktäristik, och det vore i sanning icke en dag för tidigt, att dess mästare ändtligen sattes i tillfälle att få förverkliga sin mångåriga stolta konstnärsdröm på den plats, för hvilken den är afsedd.

J. N—G.

HON SOM EN SYN AF TJUSNING STOD.

EFTER WILLIAM WORDSWORTH.

HON SOM en syn af tjusning stod,
när först hon glänste för mitt blod,
en Uppenbarelse, sänd ut
till prydnad för en kort minut.
Som skymning blicken stjärneblå,
som skymning håret likaså —
men eljes var hon öfverallt
som Maj och Morgon till gestalt,
ett ljuft försåt, ett ömt bestyr,
en danserska, ett äfventyr.

Men sedd på nära håll igen
hon Kvinna var, men Ande än;
jungfruligt rank hon rörde sig,
och ärbart fri hon förde sig
i samma jämvikts ljusa fred,
där hopp och hågkomst sjöngo med,
en dödlig, ej för skär och spröd
för hvardagslust och hvardagsnöd,
beredd att lida och att le
i tårar, kyssar, väl och ve.

Och nu jag ser med renad blick
på hennes väsens sanna skick,
ett lif med puls och andetag,
en stoftets resenär som jag.
Så står hon för mig, väl befäst
i allt vi prisa högst och bäst,
en Kvinna, som i allo fått
fullkomlighetens sköna mått,
men än en Ande, hög och ren
och svept som i ett himmelskt sken.

ANDERS ÖSTERLING.

Glöm icke
Kvinnornas rösträttspetition!

GREFVE CARL-GUSTAF SPARRE.

KRONOVALL OCH DESS HÄRSKARPAR. FÖR IDUN AF KARLA RÖNNE.

BLAND DE MÅNGA ståtliga slott, som under senare decennier uppstått i Skåne, intager det i provinsens sydöstra del belägna Kronovall en af de främstsa platserna. Den i fransk stil uppförda slottsbyggnaden företer med sina mäktiga hörntorn, sin monumentala dubbeltrappa och rika utsmyckning ett märkligt grandiost utseende, där det ligger speglande sin imponerande massa i de kringflytande dammarna och omgifvet af vackra trädgårdsanläggningar och parker.

Kronovalls tidigare öden känna vi icke. Godset tillhörde på 1600-talet generalguvernören i Skåne Gustaf Banér, blef af honom först bortpantadt, sedan år 1692 för gravationer indraget till kronan och för dennas räkning utarrenderadt. Det återlöstes 1709 under bördsrätt af fröken Ebba Banér, som dock afhände sig gården till riddarhusfiskalen Boring, från hvilken Kronovall genom köp gick till krigsrådet Peter Palmcreutz, äfven ägare till Bjäresjöholm och S:t Olofs gård.

Hans egendomar ärfdes af sonen kammarjunkaren Peter Palmcreutz, död 1764, då systern Christina, gift med stadsmajoren och riddaren Georg von Essen af Zene, blef ägare. En af deras döttrar ingick äktenskap med grefve Axel Hamilton och denne blef så herre till Kronovall och S:t Olofs gård, hvilka sedermera ärfdes af sonen grefve A. H. R. Hamilton. Vid dennes död delades hans många gods mellan en son och en dotter.

Kronovall äges och bebos nu af kammarherren grefve *Carl Gustaf Sparre* och hans maka, grefvinnan *Alexandra Hamilton Sparre*, född *Hamilton*.

Om de äldsta byggnaderna på Kronovall, deras storlek och utseende har man ingen underrättelse. Det förra corps-de-logiset förskref sig från krigsrådet Palmcreutz' ägotid, var byggdt efter Hillerströms ritning och på grunden af en äldre manbyggnad, enligt gammal sed omgifvet af grafvar och vallar och försedt med vindbrygga.

Nuvarande slottet är uppfördt efter ritningar af professor Clason, och inga kostnader ha sparats att göra allt in i minsta detaljer solidt och komfortabelt. Den praktfulla inre anordningen motsvarar till fullo exteriören.

Uppför den ståtliga hufvudtrappan går vägen till den rymliga hallen, vintertiden anordnad som vinterträdgård med grönskande solfjäder- och kokospalmer, Fenix m. fl. och en tjusande mångfald af olika slags blom- och bladväxter. Här står en gammal kista i typisk renaissance, under trettioåriga kriget hemförd som byte af någon svensk fältöfverste.

Från hallen leda dörrar åt olika håll in till den långa filen af rum, alla prydda med vackra och gedigna konstföremål och visande, att en fin personlig smak varit rådande vid detta hems inredning. Öfverallt möter omsorgen om en konstnärlig anordning, en helhetsverkan af elegans och harmoni i val af färger och sammanställningar.

I stora salongen är grönt den härskande färgtonen. I den äro väggarna målade och rikt boiserade med guirlander och panoplier i hvitt och guld. Den charmanta möbeln med empirens raka, fina stelhet i alla linjer är gammalt familjearf och klädd med resedafärgadt siden. Fönsterdraperierna af samma slag. På cheminéen står en dyrbar pendyl i kejsarstil, flankerad af tvänne kandelabrar, och på ena kortväggen två stycken kolossala ljusbärare i samma stil.

Det är fina namn, som äro representerade på väggarna i den angränsande musiksalongen.

Nederländska skolan är här företrädd genom flere gedigna och värdefulla dukar. Polacken Kubetzky lämnar sin tribut med tvänne karaktäristiska gubbhufvuden i pastell. En annan pastell på pergament återger en tatarhöfdings typiska drag. Ett vackert porträtt af Sixtus V., kopia efter Velasquez och en Kristusbild af Amigoni Ludowico Caracci fullborda den präktiga porträttsamlingen.

Bland de många och framstående landskapsmålningarna ser man kanske mest på Seefischs Lago di Como, en präktig typ för den första romantiska stilen. Per Hörberg finns äfven här med Kristus i örtagården och Vinge med en kraftig gubbfysionomi.

Bland kuriosa i denna salong må nämnas

GREFVINNAN ALEXANDRA SPARRE, FÖDD HAMILTON.

"Reflex", bästa putsmedel för alla metaller. Besparar tid och pengar. Gör, utan arbete, metallens yta fullkomligt ren, hvarigenom en djup och varaktig glans erhålles. Försäljes i dekorerade bleckburkar à 200 gr. till 25 öre pr burk hos hrr handlande.
TEKN. FABRIKEN GÖTA, Stockholm 4.
Rikstel. 68 74. Allm. 138 39.

ett juvelskrin i sköldpadd med rika beslag i förgylldt silfver, hvari den sköna Aurora Königsmark en gång förvarat sina guldnipper och andra dyrbarheter, samt ett par koppar, som tillhört den bekanta Tuilleriservisen.

Hvardagssalongen med sina möbler i olika stilar och sina preciosa från olika tidsåldrar är så att säga en harmonisk förening af motsatser. Tvänne möbler från gustavianska tiden tilldraga sig i synnerhet alla förståsigpåares beundran — en sekretär af "schatullmakaren och hofsnickaren" Gottlieb Ifverson och en byrå af Hultsten — båda dessa konstnärer i snickaryrket samtida till vår berömde Haupt. På fönsterväggen står en skrifpulpet från drottning Kristinas dagar af spansk valnöt och med rika inläggningar. Öfver dessa aristokrater af möbelsläkt hänger en rad intressanta porträtt — ett karaktäristiskt konterfej af Ludvig XIV, signeradt Rigot, vid sidan häraf Carl

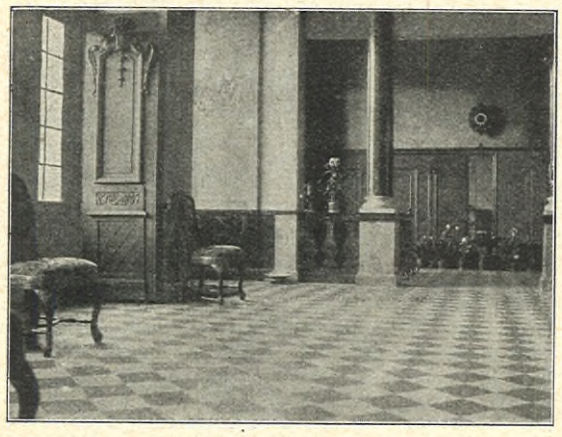

VESTIBULEN.

X:s bistra härförardrag med de stora mörkblå ögonen och sin pfalziska underläpp. Den vackra damen vid andra sidan med pärlbandet kring den hvita halsen är Ulrika Eleonora d. ä., fredkullan mellan Svea- och Danaväldet, och frid lyser ur hennes bruna ögon.

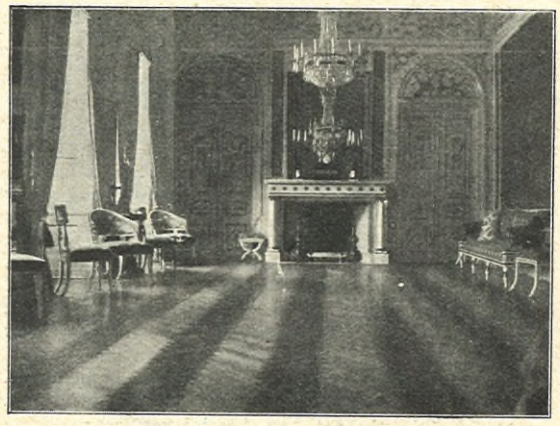

EMPIREGALLERIET.

Öfver en soffa i Ludvig XVI:s graciösa stil med sirligt skulpterad guldkrans öfver karmen och svällande dynor i blommigt siden hänger ett utsökt vackert väggur från samma tid. Hör! Just nu slår den timslaget med späd silfverröst och "spelverket" ackompanjerar med en melodiös gavott. På kaminfrisen står ett gammalt egendomligt rökelsekar af järn, en intressant tingest från medeltidens tidigare skede, flankerad af tvänne unika formar af ostindiskt porslin.

Härinne träffar man också det nyaste och bästa af nutidslitteraturen, för hvilken det grefliga paret intresserar sig lifligt, liksom för musik, konst och allt hvad vackert är.

I det lilla kabinettet intill är möbeln i empire, klädd med rosafärgadt siden. Väggarna tapetserade med samma slags tyg. En stor förgylld

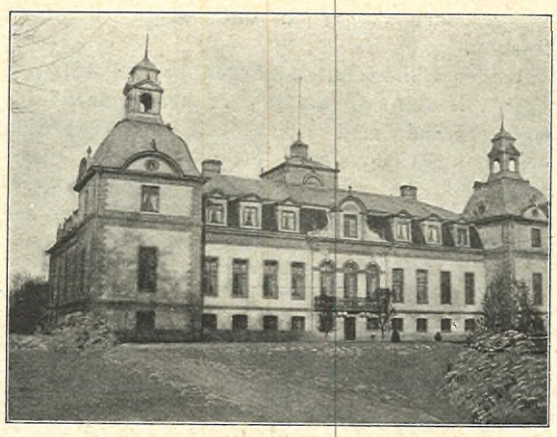

SLOTTET FRÅN BORGGÅRDEN.

spegel med skifva af hvit italiensk marmor och ett bord af rosenträ med bronsbeslag och rika inläggningar — ett sannskyldigt konstverk i möbelväg och hvars värde — i vår prosaiska tid mätes ju allt efter penningemått — skrifves med fyrsiffrigt tal — förtjäna särskildt att nämnas. Maken till detta bord, signeradt Didricksen, lär finnas i konung Oscars ägo.

Bland alla de vackra rummen på Kronovall intager matsalen obestridt en af de främsta platserna. Med sina diskreta färger, sitt vackra parkettgolf, sina snidade renaissanceekskåp på tunga fötter och den öppna spiseln af belgisk marmor bildar den ett anslående helt. Från taket, hvars midt prydes af en charmant plafondmålning af Bruno Hoppe med sväfvande genier, amoriner och putti, nedhänga tvänne massiva ljuskronor, sådana där tunga, mångarmade man brukar finna i våra kyrkor. Och på väggarna — tapetserade i blå sammet och med höga panelningar af mörk ek — gamla buckliga messingslampetter, som bryta ljuset i hvassa strålknippen och kasta glänsande reflexer öfver de rakryggade stolarnes pressade gyllenläder.

Här i matsalen möta en mängd familjeporträtt — de flesta välbekanta namn i vår historia. På hvar sin sida om cheminéen tvänne stora oljemålningar — den ena visar oss "den lärde och statskloke" Erik Sparres intelligenta, nobla drag, det andra är en bild af den kände "Engsö-Sparren" — den mystiska, olycksdigra kedjan kring hans hals lyser i matt guldglans mot den mörkblå sammetsrocken.

I ugnens ofvanstycke är Vinges tafla, Asarnas intåg i Norden, infattad. Bland porträtt på fönsterväggen fästa vi oss särskildt vid grefvinnan Sparres, född Soop, samt hennes make öfveramiralen grefve Claes Sparre, stamfar för grefliga ätten Sparre.

Det icke minst intressanta bland Kronovalls många intressanta rum är det s. k. porslinsrummet. Rundt väggarna stå här hyllor och skåp, fyllda med värdefullt ostindiskt porslin — praktfulla serviser från ostindiska kompaniets

HVARDAGSSALONGEN.

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr. Sändes **tull- & portofritt** direkt till privata. Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

dagar, dyrbara skålar, formar, muggar crème-koppar m. m. i skiftande mångfald af storlek och former.

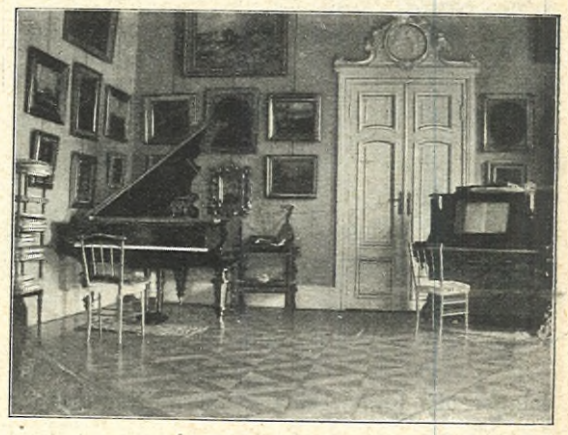

MUSIKPAVILJONGEN.

I norra flygeln ligger slottskapellet, hvars inredning blott är provisorisk, dess utsmyckning och fullbordan efter Clasons ritningar beräknas kunna vara färdig i närmaste framtiden. Med sin mjuka, varmt röda matta, sitt lilla vackra med en rikedom af lefvande växter smyckade

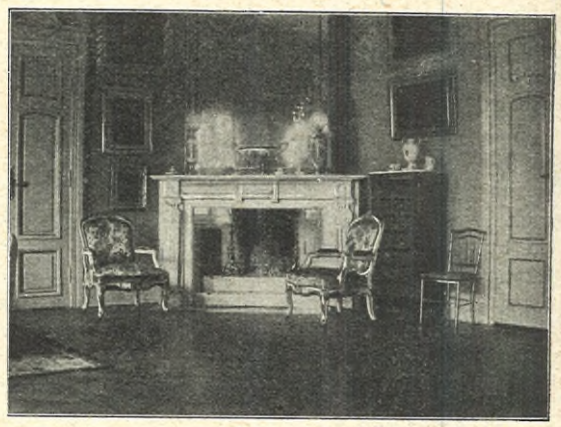

KAMINPARTI I MUSIKSALONGEN.

altare och sammetsklädda bönpallar — familjen Sparre bekänner sig till katolska trosläran — gör kapellet ett på en gång stämningsfullt och andaktsväckande intryck. På ena väggen hänger en kopia af Rubens' Kristi nedtagande från korset och altartaflan, målad af Taraval, föreställer Kristus med det brinnande hjärtat.

Grefven och grefvinnan Sparre ha med outtröttlig älskvärdhet omväxlat att vara ciceroner under vår vandring genom slottets salar och gemak. Båda stora konstälskare och samlare — endast alla dessa små bord och etagérer, där oräkneliga bibelots trängas med hvarandra, skulle säkert kunna fängsla en kännares intresse timme efter timme — tala de om sina familjeklenoder, som man talar om något man håller af, som man känner intimt för, så som man

TVEKAR NI I VALET AF TIDNING, SÅ FÖRSÖK MED STOCKHOLMS DAGBLAD! SJÄLFSTÄNDIG! · INTRESSANT! LÄTTLÄST!

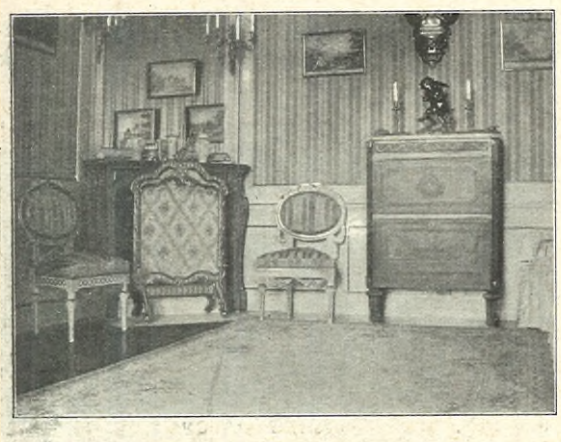

ROSAKABINETTET.

känner och förstår sina vänner. När man slutar den intressanta ronden, har man också fått ett helhetsintryck af den harmoni, som blott en lugn och säker smak har förmågan att sammanställa.

Bottenvåningen på Kronovall upptages af köksdepartementet, ekonomirum, tjänarebostäder m. m. I den andra ligga sällskapsrummen, slottsherrns privata våning, grefvinnans arbetsrum o. a. Som man kan tänka sig, är särskild omsorg nedlagd på badrummen med dess marmorkar och olika sorters duschar. Tredje våningen upptages af sof-, bad- och gästrum. I flere af dessa senare finnas dyrbara gamla möbler och konstsaker, men utrymmet hindrar oss att närmare omnämna allt.

Väster om slottet ligger förvaltarebostaden, uppförd i engelsk stil med trappgaflar och hvita gesimser efter Helge Zettervalls ritning. I nordväst är under den gångna sommaren uppförd en byggnad för herrskapsstallets rid- och vagnshästar. I sydost befinna sig ladugårdshusen, loge, magasiner, ridhus m. m. Åt sydväst ha vi kökträdgårdarna med sina drifhus, vinkaster, trädgårdsmästarebostad o. d

Omedelbart utanför slottsbyggnaden utbreder sig åt parksidan en utomordentligt vacker och välhållen anläggning i fransk stil. Härefter vidtar den vidsträckta och vårdade parken och

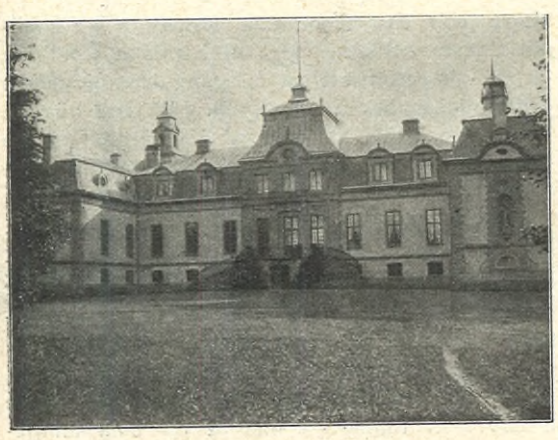

SLOTTET FRÅN PARKSIDAN

längre bort skogar af olika slags träd, mest löfskog.

Under själfva hufvudgården brukas 450 t:nd åker. Resten af arealen är utarrenderad i 5 stora farmar med nyuppförda manbyggnader och ladugårdshus samt ett par hundra mindre arrendegårdar. Godset innefattar cirka 8,000 t:nd, däraf hälften planteringar af ek, bok, ask och barrträd.

DRÖMMEN OM ETT HEM.

SE INTE på mig, lilla Gunnel, med dina ögon, tunga af längtan! Se inte på mig! — Nu när du står där i ditt öppna fönster, vill jag säga dig det alltsammans. Nu är natten klar och ljum, de bleka stjärnornas natt. Men jag sitter härnere ensam bland mörka träd och fryser. Å, du lilla Gunnel!

Nu ser du mig inte, hör mig inte. Men mina tankar nå dig, där du står. Som de röda nejlikornas doft söka de dig i den lugna natten.

Nu vill jag säga dig det. Nu, när du inte anar, ger jag dig i tysta, skälfvande tankar det, som jag bär på under dagens sträfvan och nattens dröm. Jag vet, att du länge väntat — stackars lilla Gunnel! *Det* är det bittraste af allt. Det gör det så tungt för mig att bära. I denna stund ville jag ropa ut min sorg i den stora tystnaden.

Här står jag som en stackare och hviskar för mig själf i min ensamhet det, som jag ville säga dig med höga, stolta ord. Det blir aldrig sagdt, lilla Gunnel. Just för min stora kärlek till dig. Och för att jag vet, att du älskar mig.

En gång har jag känt mig ung och stark nog att öfvervinna en hel värld. En gång har jag diktat en hög visa i brusande, mäktiga lyckoord. Det var, när jag först förstod, hur du var mig kär. Hur du var min lefvande dröm om lif och skönhet.

Du är skapad för solsken, Gunnelbarn. Det såg jag första gången du log mot mig — så som man ler mot den man håller kär. Drömmen om vårt hem, den blef också en soldröm i hög, klar luft, i lyckans färger.

Jag gick där med min stora kärlek till dig och kände, att det var mitt lifs hvita blomma, som stod i skygg väntan på vårens sol. Och våren kom — den låg i dina ögon den gången du log mot mig, som man ler mot sin käraste. Då slog den ut, min kärlek. I ljus och glans och under stort jubel.

Jag var som den, som trefvat ensam på villande stigar i mörka skogen. Stapplat och fallit hade jag och så bitit hop tänderna och gått på, utan att våga fundera hvarthän eller hvarför. — Måste man då inte lystra till och glädjas, när man ser en stor, hvit lyckofjäril skimra framför sig mellan mörka stammar? Där den fjärilen fladdrar fram, ljusnar det bland träden. Och så med ens vidgar det sig för en, man stiger ut ur skogen, ut på berget, där vårens vindar blåsa fritt i klar sollufft, där vidder öppna sig, som man aldrig anat — där ens öga tycker sig famna världar. Och man hör bruset af alla stigande bäckars vatten. Och ser alla trädens svällande knoppar. Då drar man ett djupt andetag — å, det är ju *vår!*

Så var det med mig, lilla Gunnel! Så var det, när min kärlek mötte glansen i dina ögon!

Då började jag i mina tankar timra upp vårt hem, i hög, klar luft, i lyckans färger. Uppe på höjden, där de stolta furorna stå, där man kan se alla trädens knoppar och höra vattnet porla och brusa om våren. Där himmelen hvälfver sig vid, och alla tankar gå fritt och högt som svalornas kretsar i aftonsvalkan. Vi ha gått oss så trötta både du och jag, Gunnel, därnere i de trånga dalarna, där luften är kväfvande tung och kall, därnere bland alla de andra längtande, frysande mänskorna. Vi ha gått vilse i mörka skogen, där stigarna äro så många. Nu skola vi stå hand i hand på berget i sol —

Vår kärlek skall växa stark och tyst i vårt hem. Men vår stora glädje skola vi ropa ut till människorna, så att de förstå sin armhet därnere i dalarna och börja sträfva upp mot solen. Och så att de, som vandra ensamma i dunklet, skynda på stegen åt rätta hållet. — Å, Gunnel, mina händer voro så starka och min vilja så modig. Och mina lyckofyllda drömmar lyfte mig på höga vågor öfver all världen.

Men på samma gång som min kärlek till dig förde min själ i svindlande lycksalighet öfver allt, band den mig också med starka band vid det lefvande lifvet själft. När jag tänkte på dig, syntes mig lifvet så stort och högt och fylldt af ansvar. Här kom du till mig, Gunnel, så ljus och vek, och sökte med dina underliga, djupa ögon efter det innersta i min själ. Ja, inför dig skulle jag kunnat stiga fram sådan jag verkligen är, du skulle förstå mig. Ser du, egentligen har jag ju alltid väntat på dig, fast jag trodde många gånger, att du aldrig skulle komma. Då var det ibland, som jag gick bort — i mörker — och grät i mitt innersta öfver mig själf Nu skulle du komma, Gunnel min, med ljus och sol, och lägga din hvita hand i min. Vi skulle gå tillsammans bort från mörkret.

En stolt, jublande lofsång diktade jag om dig och om vårt hem. Vår egen lilla stuga, Gunnel — å, mitt hjärta blir vekt, när jag sakta hviskar det för mig. — Där går du i blomdoft och sol och ordnar allt med dina varma, välsignade händer. Och när jag kommer från dagens arbete, står du i dörren med ditt ljusa hår, och det är som sång och helg omkring dig, Gunnelmor. — Tungt har det synts mig, mitt sträfvande, och så ändamålslöst många gånger. Du gör det lätt och stort. Du hjälper mig med dina tankar fulla af godhet. Och öfver min trötta panna stryker du sakta med svala händer.

Med ett modigt och gladt sinne skulle vi ta emot lifvet sådant det är och skapa om det efter vår lyckas mått. Jag har starka händer, och du har ett stort, bärande leende — är inte det en makt? Vi skulle arbeta för vårt hem under dagens ljus, med sång och en stor glädje. Människorna förstå inte lyckan. Vi skulle visa dem den.

Och när aftonen kommer, när skymning sveper sin slöja kring oss två, skiljer oss från allt det andra, då, Gunnel, är det, som vi gå in i vår lyckas heligaste rum. Då får jag sitta hos dig efter dagens arbete, då får jag säga dig, hvad jag tänker och känner. Det, som kan ges med ord och det, som aldrig kan sägas, bara gå från själ till själ i stor, tyst högtid.

Gunnelmor — det är ändå så jag ser dig störst: när du i stilla andakt ser på vårt barn, vår lyckas barn. Vårt barn, som skall göra kärlekens under till lif. Då ser jag dig med det underbara, ljusa skimret öfver ditt ansikte, det, som nu kan glida förbi som en aning i stora stunder. Och när du bär vårt barn vid ditt bröst ut i vår hemgårds solsken, då tyckes det mig, som om vindarna måste bli stilla och alla hvita rosor slå ut och alla himmelens fåglar sjunga jublande lofsång. —

Så diktade jag, så drömde jag. Och jag gick i ett vårskimmer, och det var brus af musik omkring mig. Hvem kan då minnas lifvets stora, omutliga kraf på verklighetsgrund för alla drömmar om skönhet och lycka? När man står inför en stor skönhetssyn, som bländar ens mörkvana ögon, är det då underligt, att man först glömmer det, som synes en lågt och hvardagligt? — Du känner dessa underbara skära rosor, som komma något undermedvetet i ens själ att darra stilla. Ha dina tankar inför ett sådant under af nyutsprucken, daggig skönhet förut gått till odlarens sträfvan i mullen? — Jag kunde det inte. Jag ville det inte.

Jag tyckte mig stå lyckan så nära. Bara ännu ett steg fram — bara sträcka ut mina varma händer, som skälfde af längtan. — Då först — när jag var så nära — öppnades mina ögon. Då såg jag, hur förblindad jag varit. Då märkte jag den höga, branta muren, som jag måste komma öfver för att nå dig. Den höga, branta muren, som stod mellan mig och min drömda lycka. Det var verkligheten, lifvets verklighet, som reste sig med sina järnhårda kraf på de unga människorna.

Gunnel, nu skulle dina ögon fråga med svikna blickar. Jag känner den frågan som kväfd gråt i mitt bröst. Ack, lilla Gunnel, tror du inte jag försökte? Tror du inte jag kämpade i förtviflan för att komma öfver?

Min vilja var så stark och modig och min längtan ung och het. Du var ju ständigt i mina tankar under min rastlösa sträfvan uppåt, mot målet. Och jag hade en stor *tro*. Måste inte lifvet vara barmhärtigt mot oss två unga människor, som drömde så högt och rent och skönt? Fanns det inte en Gud, som är kärlek? Och alla våra tankar, allt som växt sig starkt och fast i själens innersta, skulle det dö? Skulle det *kunna* dö, det som var vårt lif — jag trodde ju på lifvet.

Nu tror jag inte längre. Jag har slagit mina varma, längtande händer blodiga mot den hårda, kalla muren.

Aldrig, lilla Gunnel, kan den bli verklighet, drömmen om vårt hem. Aldrig kan jag bygga vår egen lilla stuga, röd och varm i solskenet. Aldrig kunna vi lefva tillsammans, du och jag, i skönhet och ljus, som vi tänkt det. Aldrig skall du gå med vår lyckas barn vid ditt bröst i vår hemgårds sommarsol. Sådant är lifvet, lilla Gunnel! I vår tid med sin utveckling, sin höga kultur! Ja, jag säger det med en stor bitterhet i rösten, Gunnel.

Men alla andra — skulle du kanske säga. Alla andra människobarn, som ha det som du och jag. Ja, tror du inte jag ofta har tänkt i förtviflan, att vi kunde göra som många andra. För min lyckas skull kunde jag gå i kompromiss med mina höga drömmar, dra ner mina ideal. Men, Gunnel, när jag tänker på dig, kan jag inte. För min stora kärleks skull. Jag kan inte dra dig ner i hopplös sträfvan i mörkret vid min sida, där din tro på lifvet och på lyckan skulle dö. Jag kan inte se detta lifvets tunga hvardagsbekymmer långsamt förkväfva din längtan efter skönhet. Inte känna, hur den gnagande oron för morgondagen skulle göra din rika själ fattig. Det skulle döda allt det skära och fina i ditt lif. Det skulle döda mig i en sorg värre än denna. — Nej, nej, jag kan inte, Gunnel! Du är född för solsken och skönhet. Jag skall aldrig bli den, som drar ner dig från dina tankars ljusa drömstig.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

Det bittraste af allt är nu för mig att minnas ditt leende. Men du log mot mig, som man ler mot den man håller kär. Men dina ögon voro varma och veka, när du gick vid min sida genom skogen. Och hur där låg en orofylld väntan i din blick, när du räckte mig handen till farväl. Det är det, som kommer mig att fråga om och om igen: Hvarför skulle vi mötas? — Men nu kan jag inte annat än gå. —

Å, du lilla Gunnelbarn, du kära, älskade! Här står jag i nattens mörker och ser mot ditt fönster. Det är sista gången nu. I morgon är jag borta. —

Det susar så underligt höstligt i träden omkring mig. Och från ängen stiger en sval dimma upp. Nu känner jag, hur sommaren sakta dör. Ja, må hösten komma! —

ALF MOEN.

EMIGRATION.

STATISTIK är kanske ingen rolig vetenskap, men den är lärorik och äfven den, som icke är statistiker, får stundom af dess siffror upplysningar, som komma honom att studsa. Idun är intet fält för vidlyftiga framställningar, men dess redaktion har alltid intresserat sig för sociala spörsmål, och ett par officiella statistiska meddelanden, som framkommit under den senaste tiden, äro af den art, att de ådragit sig den allmänna uppmärksamheten.

De bägge siffrorna sammanhänga nära med hvarandra. Den ena har sagt oss, att vårt land inom sin befolkning hyser ett oproportionerligt stort antal af gamla personer och — minderåriga, att Sverige är ett gubbarnes och barnens land. Den andra har fastslagit, att midt under ett godt år med lofvande utsikter för våra landtmän, under ett allmänt industrielt uppsving och medan en stark brist på arbetskrafter gör sig gällande inom skilda områden, icke mindre än 20,000 personer af bägge könen, tillhörande vårt bästa arbetsfolk, utvandrat från våra hamnar.

Jag öfverlämnar emigrationsproblemet till våra nationalekonomer och sociala skriftställare. Äfven om resultatet blir magert, är deras resonnemang alltid djupsinnigt och underhållande. Jag mäktar icke att i lärda utredningar föreslå botemedel mot ett ondt, som alltför ofta endast är ett utslag af okynne. Ty det är säkerligen ett misstag, om man tror, att alla de, som emigrera, drifvas därtill af tvång. Politiken har föga att skaffa därmed. Norge har en konsekvent genomförd demokrati; men den hindrar icke emigrationen. Men Norge har icke arbete för sina armar och här är arbete nog.

Jag frågar: ligger det verkligen något orimligt och upprörande i den tanken, att staten försvårar emigrationen? Vi kunna icke hindra folk från att resa, men vi kunna beskatta utvandringen. Hvarje ung människa, som lämnar oss för att söka sin lycka i främmande länder, häftar i ekonomisk skuld här hemma. Hon kostar sina föräldrar, hon kostar staten. När hon blifvit så gammal, att hon skulle kunna börja att betala igen, reser hon sin väg från sina kreditorer.

Vi äro fulla med inkonsekvenser. Vi rygga tillbaka för en tanke, som vi finna motbjudande och frihetsfiendtlig. Men vi finna det alldeles i sin ordning, då den amerikanska staten vidtager stränga åtgärder mot invandringen. De nya invandringslagarne i Amerika äro icke att leka med. Man afvisar sjuka, man fordrar att hvarje invandrare till sina kraftiga armar äfven skall ha en viss summa kontanta pengar i fickan. Allt detta är riktigt och klokt. Mottagarna, som konsumera våra bästa arbetskrafter, ha all rätt på sin sida. Vi, som stå kvar med åldringar, som icke orka resa, med barn, som en gång skola resa, ha ingen rätt att lägga hinder i vägen. Vi ha endast att beklaga oss.

THORE BLANCHE.

I SJÄLTIDEN. SKISS FRÅN BOTTENHAFVET AF LUDVIG NORDSTRÖM.

(Forts. och slut fr. föreg. n:r.)

PÄR-ERIK VÄNDE SIG och sökte upptäcka Danke och Johan, och han tyckte sig i den tilltagande skymningen se något mörkt långt borta, som sakta kröp öfver isfältet hemåt hamnen.

Månen lyftes på horisonten som en lindanserska på sin lina, röd och oformlig och ansvälld.

Pär-Erik lyssnade i kvällen. Det hördes, som om någon långt borta skulle gå och klinka på tomma buteljer, och som om någon i djup sömn ibland drog en suck. Det kändes, att hela isfältet sakta häfdes och sänktes; ibland knastrade det till, och en istapp föll med ett prassel ner och halkade från blocket i snön, där den blef liggande. Allteftersom skymningen tätnade var det, som om också alla de förut omärkliga småljuden samlats i större mängd och burits omkring i luften.

Pär-Erik stod och tänkte på, att man hemma bäddade vid denna tid och kokade gröten och ordnade till natten. Det brann makligt i spisen, och antagligen satt svärmor på soffan vid fönstret, och lilljäntan sof väl.

Rundt om i hamn voro fönstren tända, och skorstensröken slingrade sig om stjärnorna. Allting var stilla mot natten. Kanske satt en katt på en bro och jamade. Men hos handelsman hade ungdomarna samlats, det immade på rutan, och boden var full af cigarrettrök med handelsmans magra och sluga ansikte skymtande under fotogenlampan i taket.

Hemma i stugan sa' Greta till sist:

— Jag tyck, dom borde vara hemma bortå själisen nu.

— Jag tyck det, jag med — svarade svärmor.

— Jag gett rakt gå ner i boa och si åt, om dom syns där i Maludden, sa' Greta.

När hon kom ut och fick se, att det var natt och att stjärnorna stodo fullt i himlen och att månen kastade skuggor bakom husen, blef hon rädd. Hon gick ner i bosvalan och såg sundet som ett blått silfver med uddarnas och skärets rostfläckar och tänkte sig hela hafvet utanför och kände kittlingar af oro i hjärttrakterna.

Pär-Erik skrattade åt sina tankar, lite stolt, lite hånfullt, lite ängsligt — kände samtidigt, att det drog kallt. Hafvet suckade oftare och tyngre, och det var nu månblå natt öfver isen.

Han skulle inte gå hem. Förr skulle han bli efter. Men ett själskinn skulle han ta med sig att ligga på.

Pär-Erik gick ner till valplatsen, skar upp en af de hårdfrusna själarna, flådde med möda skinnet af kroppen och kastade det öfver axeln, tog bössan i hand och började marschen ut mot skäret Gnäggen, belyst af månen och stjärnorna, där han gick.

Han kände sig alltmer bortglömd och ensam och förstämd. Han kände sig till sist inte som viss person, inte som Pär-Erik Sundberg, utan som något hvad som hälst, som svart och otydligt rörde sig ute på hafisen i månskenet. Han började känna sig trött, när han marscherat en god stund, och det var tungt och stelt bak i nacken, ryggen värkte, och det drog kallt om magen. Men pjäxorna voro torra och fötterna kändes varma, hvilket var hufvudsaken. Han hade gått länge, och Gnäggen höjde sig nära inpå honom som en bärgås, han kunde till och med skymta bara klipphällan, där snön ej hade fastnat. Det hade börjat blåsa, och stjärnorna blinkade vått som ansträngda af blåsten. Isen gungade märkbarare.

Köp Vänersborgs **Balskor!**

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget
A. F. Carlssons Skofabrik,
Vänersborg.

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

Slutligen vacklade han till och tog ett snedsteg och var nära att falla.

Hvad var det som hördes? Ringde klockor?

Pär-Erik gjorde ett språng, tappade bössan i snön och blef stående stilla.

— Hvad i h—te nu då? — ropade han till för sig själf. Går isen?

Det kom en rysning ner från länderna, från maggropen, rundt hela kroppen, och det torkade torrt i halsen. Karlen blef rädd med ens, och det darrade i benen.

Denna hastiga törn som han fått, vaggningen under fötterna, som blef allt starkare, blåsten, som ökat så hastigt, klingandet och suckandet, som hördes utan afbrott — var det öppen vak i närheten?

Gick hafvet fritt?

Det var kväll, det var utström. Satte isen utåt?

Han lade sig ner och såg hela fältet i långa vågor framför sig, och han hörde det brusa under sig som af en stor skog. När han reste sig opp, såg han ej långt framför sig en krossishög resa sig i månskenet lysande och glimmande som glas och silfver och porslin. Tydligt syntes då, att isen gick.

Åt hvilket håll springa?

Inte åt land; därifrån gick ju isen. Inte åt samma håll han kom ifrån; där måste ju rännan vara bred redan och fylld bara af sörja. Bara utåt, mot Gnäggen, som låg likt en mörk kulle framför honom.

Han tog opp bössan och skyndade utåt. Den tunna snöskaren stänkte om fötterna, och han kände det bulta i öronen. Han ökade stegen och skulle ta ut till språngmarsch, då han kände sig häfvas som af en eruption, vatten trycktes opp genom snöskorpan, han såg i svettimman för ögonen, hur isen och snön som en här af hvita myror satte sig i marsch, och när han tryckte ned foten, gaf det efter.

Han kastade om och vände mot landsidan och sprang. Bössan slängde han från sig och sprang från månen med skuggan framför sig; han kastade skinnet och lopp vidare. Men plötsligt gaf det vika under fötterna, och som i en puttrande gryta sjönk han ned öfver midjan. Han lyckades krafla sig opp, fick fäste på ett fast flak, reste sig och såg, att flaket mätte knappa två båtlängder i omkrets. Det vaggade och skalf och vreds rundt, och kanterna maldes som till socker. Slutligen brast det, han tog ett språng, och det gick ömse rödt och svart för blicken, månen lyste som genom ett blodregn, stjärnorna föllo som lingon genom blåhvita luften, hafvet syntes flyta med eld, och framför honom sof Gnäggen som en jätte på sida.

Nu sprang han, hoppade på små isstycken, som drogo sig undan steget, hjärtat klappade tungt och långsamt i halsgropen, vid tinningarna brände det, som ville blodet forsa ut, hjärnan rann het genom öronen som en tunn

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

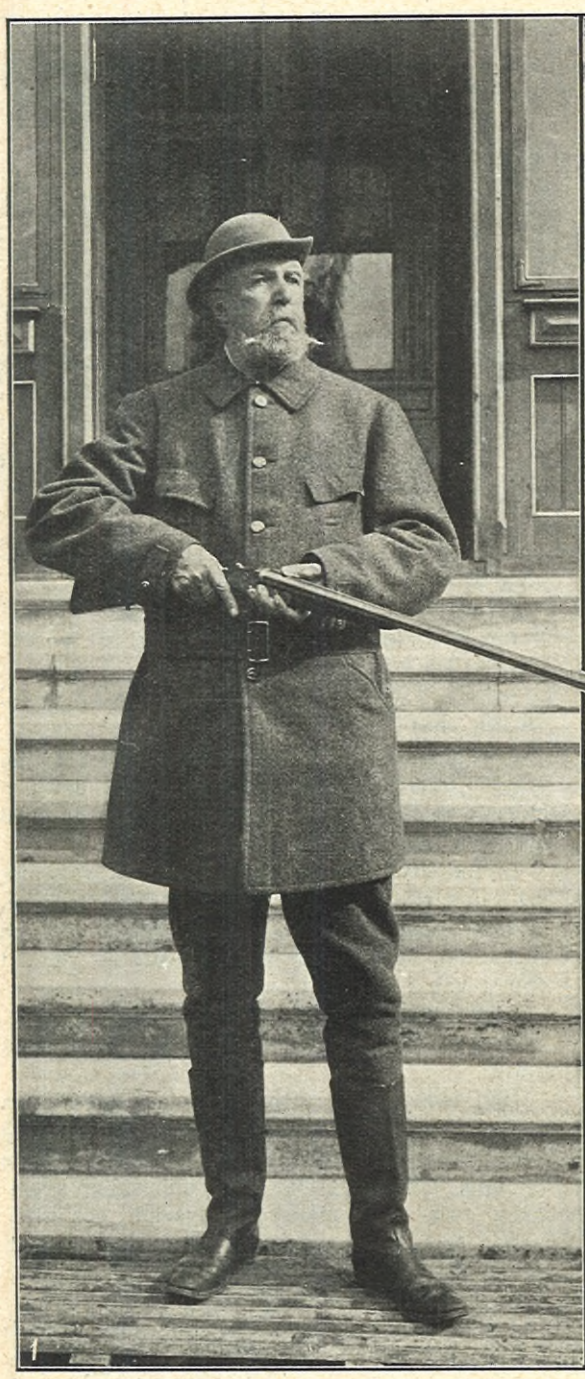

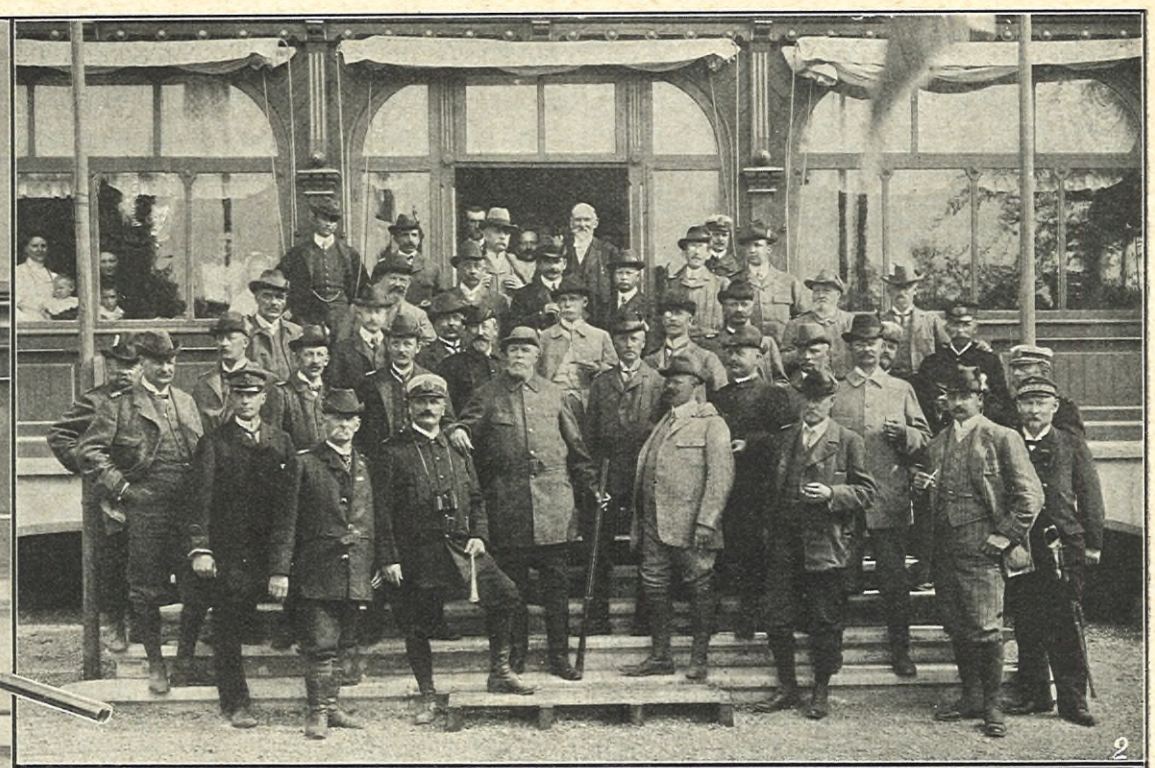

FRÅN DE KUNGLIGA SEPTEMBERJAKTERNA. 1. H. M. KONUNGEN UTANFÖR JAKTPAVILJONGEN Å HVEN FÖRE UPPBROTTET TILL JAKTEN. 2. DET KUNGLIGA JAKTSÄLLSKAPET Å HVEN. ALFR. B. NILSSON FOTO. 3. H. K. H. KRONPRINSEN MED SITT JAKTSÄLLSKAP Å KLOTENS KRONOPARK. A. MICKELSON FOTO.

DANSKE KONUNGENS ANKOMST TILL STOCKHOLM. 1. DET KUNGLIGA EKIPAGET MED KONUNGARNE AF SVERIGE OCH DANMARK SAMT KRONPRINS GUSTAF LÄMNAR CENTRALBANGÅRDEN. 2. DEN KUNGLIGA KORTEGEN, FÖRETRÄDD AF EN TROPP UR LIFGARDET TILL HÄST, PASSERAR VASABRON. A. BLOMBERG FOTO.

gröt, det droppade svett, som sved i ögonen, men den skvalpande och snart tömda hjärnskålen vidgade sig och lyfte sig och blef himlahvalfvet, där månen spräcktes och formade sig till en not full af blank, sprattlande lax och stjärnorna ramlade som strömming och småsill ur ett osynligt öskar ner i hafvet.

När han började ropa på hjälp, var det som om små röda eldar rest sig ur hafvet och skickat upp rökskyar, som sedan stannade kvar och omsvepte strömmingsregnet; det blef skummare i luften. Någon drog honom i benen, men samtidigt sprang han med en fart som var förskräcklig. Man stod på stränderna och såg honom springa och förvånades öfver farten. Och öfver hans längd. Ty han var ju en jätte.

Gnäggen hade rest sig nu och stod på ända och skymde månskenet. Det lyste om kanterna öfver hufvet på Gnäggen, svagt bara. Framför var det tämligen mörkt. Han hörde tydligt, att det spelade och sjöng bakom Gnäggen.

— Gud i himlen! Jag orkar inte. Jag orkar inte... mumlade Pär-Erik Sundberg och sprang vidare med slutna ögon.

Nej, han sprang inte. Inte alls. Han kraflade i sörjan. Ibland sjönk han ner. Då tog han stödtag med händerna. Ibland låg han i sörjan. Blocken reste sig på ända och lyste i månskenet kring den svarta fläcken. Det såg ut, som bugade de för honom liksom stjärnorna en gång fordom för Josef i drömmen. Han reste sig med möda, famlade med armarna, kröp på knäna, sjönk ned till bröstet, spottades ut af hafvet, som lekte med honom likt en katt med en råtta.

Plötsligt tog han ett språng och höjde armarna öfver sig:

— Mor...! Hjälp!

Det hördes förstås knappast en meter omkring honom i dånet af krossad is på gång för strömmen. Strax sedan han ropat, reste sig blocket på ända, han halkade och föll, slog ansiktet mot kanten, så att blod flöt ur näsa och mun, sjönk ihop som ett dragspel, sögs ner, vältes rundt, medvetslös tydligen.

En arm stack opp mellan två isstycken, veks, vreds till och försvann.

Isen gick, som den gått i tusentals år, flaken samlades, det suckade och klingade en stund, och plötsligt, som det börjat, stod allting stilla igen — ty det var vana så — och månen lyste på den omkomnes spår, på bössan och själskinnet. Och ljudet hördes som ett svagt sus långt fjärran från hafvet, där det gick öppet utanför drifisbandet.

*

Ljus brann i Sundbergs stuga hela natten, och när gamle Erik Hardin kokte sitt kaffe som vanligt klockan fyra på morgonen, såg han Greta komma från backen med tuben i hand.

Gubben gick ut på hamnvägen.

— Var lugn du, Greta, sa han. Han har lagt sig på Gnäggen som vi brukte i min ungdom. Bara sola går opp, kom han igen.

— Kom han igen? Nej ni, morbror, den hänna gången kom han ingan igen.

Solen kom, ingen Pär-Erik kom. Solen sjönk, och han var borta. Solen steg och solen sjönk, vintern blef vår, Pär-Eriks son föddes och blef döpt; och hvar gång Greta gick ner i bosvalan, såg hon mot Maludden, det blef en vana.

Nästa höst gifte hon sig för barnens skull med Johan. De voro ett tystlåtet folk, som lefde i ärbarhet och arbete, tills döden hämtade dem, och Pär-Eriks och Johans barn växte opp i sämja och blefvo stora.

Som alla andra talade de om "Pär-Eriks-året", ty det ordet blef stäf där i hamn.

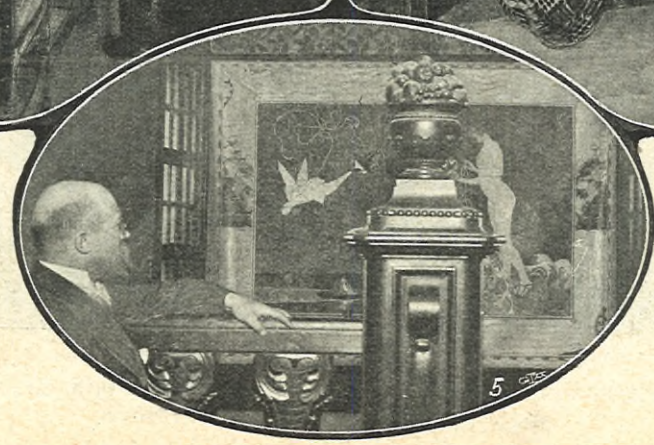

FRÅN CARL LARSSONS PÅGÅENDE UTSTÄLLNING I KONSTNÄRSHUSET I STOCKHOLM. 1. PORTRÄTT I OLJA AF KONSTNÄRENS FADER. 2. "SAGOR", OLJEMÅLNING. 3. FRU KARIN I KLÄDKAMMAREN, AKVARELL. 4. PORTRÄTT AF FRU ALKMAN, OLJEMÅLN. 5. CALLE LARSSON HVILAR FRÅN SINA MÖDOR. I FONDEN ÖFVER TRAPPUPPGÅNGEN SYNES KARTONGEN TILL HANDARBETETS VÄNNERS NYA GOBELIN "FRU VENUS OCH TUMMELISA". FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

VÅRA FRANSKA GÄSTER.

UNDER FERIEKURSERNA i Uppsala för några år sedan, vid hvilka äfven franska föreläsare deltogo, bildades den Fransk-skandinaviska föreningen med uppgift att genom ömsesidig djupare kännedom om språk, kultur och seder än fastare knyta broderskapets band mellan de svenska och franska folken. År 1904 gästade föreningens svenska medlemmar på inbjudan Frankrike och mottogos där synnerligen gästfritt samt fingo i Paris, Nancy, Grenoble m. fl. städer tillfälle att studera och beundra den moderna franska kulturens resultat.

Detta gästbesök återgäldas nu i Sverige af ett antal representativa franska medlemmar af Association franco-scandinave. Sällskapet utgöres af 47 personer och räknar bland sig framstående vetenskapsmän, högt uppsatta ämbetsmän, advokater, journalister m. m. Efter att i olika grupper ha berest vårt land och tagit del af dess sevärdheter, samlades deltagarne i slutet af förra veckan i hufvudstaden, där de mottogos med stora festligheter af ett antal representativa stockholmare, hvilka nu genom flitig träning under sommarens många främlingsbesök hunnit utbilda sig till festarrangörer och festtalare i stor stil.

Utan att vara någon bländande världsstad äger Stockholm i sin naturliga fägring och sina invånares älskvärdhet många förutsättningar att behaga främlingar. Det ha också fransmännen fått erfara, ty öfverallt ha de mötts af öppna armar, entusiastiska ord och animerade festmåltider.

Vistelsen i vår hufvudstad räckte i tre dagar och utfylldes af besök å en mängd sevärda platser och lokaler, uppvaktning hos konungen, lunch hos kronprinsen o. s. v.

Då framstående medlemmar af ett exklusivt kulturfolk sådant som det franska komma upp till ultima Thule, ligger det nära till hands att befara, det deras förståelse af vår kultur är som en fyrverkeriild, hvilken slocknar med ekot af de sista festfanfarerna. Artigheten bjuder dem att skrufva upp sig till beundran inför hvad de se, så länge vinet glimmar i kristallbägarne och de ömsesidiga artigheternas musik ljuder i deras öron. Men dagen efter plägar dimensionerna af det sedda bli mindre i erinringen och färgerna blekare.

Vi hoppas emellertid, att den kontingent af fransmän, som nyss lefvat några angenäma dagar ibland oss, medför hem intrycket af en stat, visserligen utan någon politisk maktställning, men ägande så stora andliga och materiella resurser, att den förtjänar de större folkens odelade aktning och intresse. Hafva vi förmått bibringa våra franska gäster detta intryck, så äga vi förvisso en reel behållning af deras besök, sedan frasernas skum fördunstat.

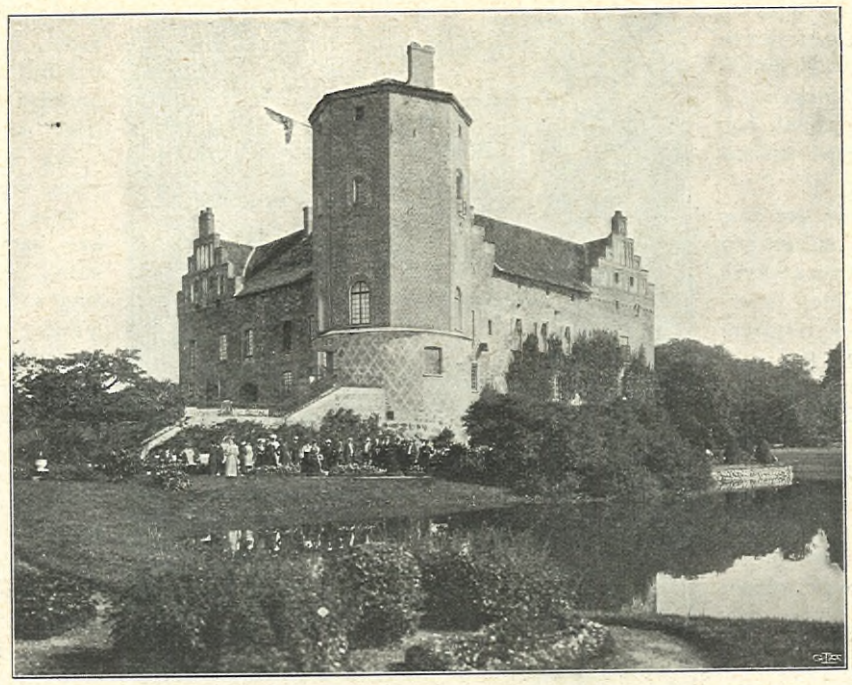

FRANSMÄNNEN I SYD-SVERIGE. TORUPS SLOTT I SKÅNE, HVAREST DE FRANSKA RESENÄRERNA GÄSTADE KAMMARHERRE OCH FRIHERRINNAN COYET. AXEL SJÖBERG FOTO.

FRÖKEN JAQUETTE VIRGIN. EN NITTIOÅRING.

NÅGOT PORTRÄTT af sig själf har hon icke velat lämna oss, och våningen, där inredningen från Carl Johans-tiden gjorde sig så bra, och som vi under tiotal af år tänkt oss som ram kring fröken Jaquette Virgins personlighet, finnes icke mer, emedan det gamla huset är nedrifvet. Det blir därför utan dessa hjälpmedel jag får söka att med några drag teckna den vördnadsvärda gamla. Endast hennes namn är i alla händelser nog att för dem, som mött henne i lifvet, frammana de kära dragen.

Fröken Jaquette Virgin föddes i Västerås den 12 september 1816. Fadern var landshöfding i Halmstads län och modern född Tornérhjelm.

Hennes insats i lifvet har varit rik, men kanske rikast den tid, då hon mellan åren 1867 och 1883 som Nya Elementarläroverkets första föreståndarinna vid rektorns sida där ledde arbetet.

Från skolans första dag gaf hon den sin fina, nobla prägel och förvärfvade genom sin älskvärdhet sina kamraters, elevernas och deras målsmäns aktning och tacksamhet på ett sätt, som både i ord och gärning blifvit uttryckt. Men icke nog därmed — hon band dem vid sig för lifvet och följer dem in i sin sena ålderdom med aldrig sviktande intresse. Särskildt kunna hennes elever räkna på deltagande, de må nu för nöds skull klappa på hennes dörr eller komma och bedja om hjälp för att bryta sig väg i lifvet. Hennes deltagande för dem är, tack vare hennes vidsträckta relationer, inte bara vänliga ord. Så vidt möjligt är, blifva de hulpna, och sedan ha de alltjämt moraliskt stöd i den kära fröken Virgin, som med det mest lefvande detaljintresse sätter sig in i allas förhållanden, de må vara glada eller sorgliga, de må ha sitt arbete i det undangömda hemmet eller midt uppe i det brusande hufvudstadslifvet, för att icke tala om dem, hvilkas verksamhet ligger i Kina, på Filippinerna, Jamaica eller någon annan aflägsen plats. Det är dock icke endast dessa, som hon kommit i så nära förhållande till, hon med sympati omfattar.

I sin ungdom färdades hon ofta i vagn mellan Halmstad och Stockholm eller till andra delar af Sverige. Det gick icke fort, men man lärde i stället bättre känna folk och land, och den unga kvinna, som så reste, studerade bägge, och både fosterlandet och dess anspråkslösa inbyggare förvärfvade hennes lågande kärlek, en kärlek för allt svenskt så glödande, att vår tid med sina svalare känslor kanske har svårt att förstå den. Därför söker hon också sätta sig in i vår tids sträfvanden, äfven om hon icke alltid gillar dem.

Vid sjuttio års ålder tillbragte fröken Virgin ett helt år i utlandet. Under en af dessa resor besökte hon en stor folkpark och gaf sig där, för att närmare få reda på arbetareförhållandena, i samspråk med män och kvinnor.

Vid besök hos den ädla gamla kan man vara säker på, att samtalet föres in på dagens stora händelser, och att framför allt litteraturens nyheter i in- och utlandet bringas på tal.

Fröken Virgin har numera svårt att läsa vid ljus, men det är ju alltid en glädje att få tjäna henne, och därför komma vänner och skyddslingar och föredra arbeten på olika språk och med olika innehåll. Med Sveriges större författare och författarinnor har hon i allmänhet knutit vänskapsband.

Det är icke många år, sedan hon till italienskan själf öfverflyttade en af Selma Lagerlöfs mindre berättelser.

När den Adlerspareska biografien öfver Fredrika Bremer utkommit, och hon berättade hvad som lästes högt för henne, tillade hon

FRÅN VÅRA FRANSKA GÄSTERS STOCKHOLMSBESÖK. GRUPPBILD AF FRANSMÄNNEN I IDROTTSPARKEN. A. BLOMBERG FOTO.

"Men den boken läser jag själf, när det är klart väder." Både "mamsell Fredrika" och särskildt Esselde hade hon känt, den sistnämnda hade varit bland hennes nära vänner.

Huru lifligt fröken Virgin än följer dagens skiftningar, hennes åsikter växla icke, och hennes syn på lifvet är så vid, att det både är till nytta och nöje att få lyssna till henne.

Vi hade en dag suttit och språkat. Så sporde hon, om hon finge läsa upp de verser, med hvilka Atterbom i Svenska akademien besvarat Tegnérs hälsning. Hon hade själf varit närvarande, när det skedde. Ett gulnadt papper vecklades upp. Jag beundrade icke skalden från svunna dagar, men jag hänfördes af nittioåringens entusiasm.

Ålderdomen kan vara vacker för den som förstår att åldras, och äfven den konsten har fröken Virgin lärt sig. Hon styr sitt lifs farkost efter evighetens kompass, och när solen dalar här i väster, går vid morgonrodnadens portar en ny sol upp för henne.

AMANDA LEFFLER.

SVENSK KONSTINDUSTRI.

PÅ NATIONALMUSEUM utställas i dagarne ett par i barockstil drifna och ciselerade kyrkkandelabrar af gediget silfver, helt förgyllda. De nära 70 cm. höga pjäserna, vägande öfver 10 ½ kg., äro utförda vid Guldsmedsaktiebolaget i Stockholm efter ritning af hr Hugo Lundstedt. Ciseleringsarbetet är hufvudsakligast utfördt af ciselör John Färngren. Kandelabrarna äro en gåfva till den nyrestaurerade Kristina kyrka i Falun från en församlingsbo och hans maka.

ERIK-JANSARNE. EN KULTURBILD AF CHICOT.

(Forts från föreg. nr.)

MEN NU RÅDDE ingen ängslan längre på emigrantskeppet. Slupen satte af med fyra m.n och Molinder vid rodret, som inom kort återförde de saknade ombord.

Under vägen berättade kaptenen, att de rott rakt fram med prammen och stött på isberget. Ett flak hade lossnat därur och ramlat öfver båten, så att den kantrat, hvarvid de kommit i vattnet. De hade försökt, men icke lyckats räta upp båten, utan måst lämna den och simma till berget, dit de efter stora ansträngningar lyckats krafla sig upp och där de nu suttit nästan utfarna af köld i de frusna kläderna.

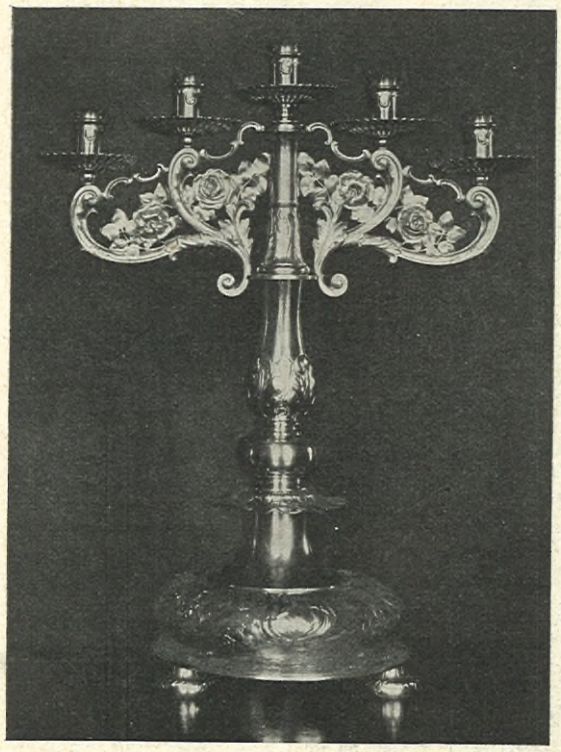

KANDELABER AF FÖRGYLLDT SILFVER FRÅN GULDSMEDSAKTIEBOL. I STOCKHOLM. TILLHÖR KRISTINA KYRKA I FALUN OCH NU UTSTÄLLD Å NATIONALMUSEUM.

Så fort kaptenen kom på däck igen, gaf han genast order om att brassa rårna i fyrkant.

Nu var det lif i gastarne och de palmade gladeliga hem brassarna hand öfver hand. Det gick som en dans.

Inom några ögonblick var det back i hvarenda klut tillväders.

"Fast öfverallt!" ljöd det nästan triumferande.

Så kände man en skrapande rörelse i fören och skeppet gled baklänges ut i fritt vatten.

Grundström hade tvärt kilat in i sin hytt för att byta kläder. Kaptenen vände sig därför till andre styrmannen och bad honom med glädjestrålande ögon låta lägga skeppet till sin kurs igen och klappa på med alla segel, ty nu gällde det att taga igen den tid, som gått under hvad skepparen sade "denna fördömda stiltje".

*

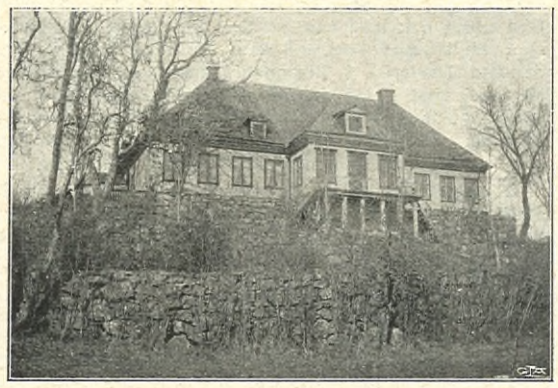

DET NYINVIGDA DIAKONHEMMET PÅ SKÖNDAL I SÖDERTÖRN. J. EDGREN FOTO.

Resten af resan till New York seglades på kort tid och under vackert väder. Intet af ovanligare beskaffenhet hände och sjömännen sågo muntrare ut än vanligt under hoppet om att snart vara i land och få hälsa på "groggskapen" och blöta sina sparade månadshyror.

Däremot hvilade öfver emigranternas ansikten en tankfull och orolig prägel, medan de under det vackra vädret allt oftare tittade ut på däcket.

Erik-Jansarne hade nämligen af Lars Jonsson fått den bestämda förmaningen, att de skulle åter inskeppa sig och vända tillbaka hem, så fort de kommit fram till New York. Så länge förskräckelsen stod på, under det skeppet satt fast, hade alla funnit detta förslag naturligt och riktigt. Men nu, då vädret var vackert och ingen fara syntes för handen, rådde en annan stämning. Att fara hem till Helsingland igen behagade isynnerhet ingalunda de yngre, mera äfventyrslystna, som länge drömt om det främmande landet och redan gjort upp allehanda planer för sin blifvande tillvaro där. Ungdomen hade icke så stor respekt för "ljuset" hos ledaren och hans bestämda åsikter om tolkningen af törnandet på isberget.

Men hvad de äldre bland helsingarna beträffar, så syntes saken för dem afgjord. De tviflade eller rättare vågade icke ett ögonblick tvifla på, att Gud själf gifvit dem ett tecken, just det tecken de bedt om därhemma. Lars Jonssons auktoritet var för dem bestämmande. Han hade framfört deras sak inför den högste i bönen och honom hade ju Gud nyss så synbarligen bönhört, att man icke kunde vara tveksam därom. Under det de unga icke vågade komma fram med sina önskningar och åsikter, höllo de äldre hvarje dag öppet öfverläggningar om återfärden i baracken och Lars Jonsson fick i uppdrag att ombesörja äfven denna resa.

En dag gick fördenskull Lars fram till kapten Grönqvist och bad att få tala vid honom enskildt. Den store helsingbonden såg härvid så viktig ut, att kaptenen stirrade på honom ett ögonblick förvånad, innan han bad honom stiga in i kajutan. Han antydde Lars att slå sig ned i soffan under ett konterfej af briggen "Elsazar", som satt däröfver i en prydlig ram.

Lars Jonsson harklade sig myndigt som hans vana var, när han skulle förhandla om något af betydenhet. "Hör på, kapten," sade han, "hvart ska han segla från New York?"

"De vet jag inte. Det beror på frakterna. Hvarför frågar Jonsson det?"

Denne smålog, tagande sig om hakan? "Ja, pass på, om han skull' få oss me' igen bakvägen, i bakskjuts, förstår han."

"Åh aldrig! Ni tänker väl inte vända hem bums igen efter den här långa resan?"

"Jo, det är just hvad vi tänker det, kapten. Och därför tycker jag vi kunde så gärna följa med kapten, så gissar jag kapten sloge bättre pris, om vi ginge tillbaka med samma."

"Jaså, jag förstår. Nej, nu blir det ingenting af med den spekulationen, för jag ska nog vara ute i fraktfart ett par år, innan jag får vända näsan hemåt.

Hylins Boro-Lanolintvål

och

Hylins Victoriatvål

äro dryga, milda, välgörande och dock billiga.

Mitt rederi vill också förtjäna pengar, fast det är så andligt sinnadt, ska vara förstås. Men hvarför *ni* ska ge er i väg hemåt igen så tvärt, det är då mer än jag kan förstå?"

"Sa' jag inte kapten förut, att det där att vi inte kom någon väg med skutan var Guds finger?"

"Jo, nog hörde jag det pratet, men Jonsson såg ju själf, hvad det var för fel. Hade det inte varit sådan tjocka, skulle det aldrig händt. Hade vi haft det allra ringaste sikte, skulle vi nog ha hållit af från isberget långa vägar och aldrig kört upp på underisen. Men vi kunde ju inte se fören från aktern i ett sådant dimmigt väder."

"Men hvem hade skickat isberget?" frågade Jonsson med högtidlig ton.

"Skickat? *Ingen* hade skickat drifisen, den kommer nog loss ändå den, när det så illa vill. Den drifver ner från polen."

"Ja visst ja. Men hvem sände isberget just i vår väg, tror kapten?"

"Inte tror jag precis, att någon just skickade det emot oss. Det fanns ingen, som styrde isberget, om inte strömsättningen."

"Jo, hvad det fanns," anmärkte den gamle bonden med högtidlig röst. "Det var Guds finger."

Det var ett eftertryck i denna röst, som aldrig förfelat att göra ett medryckande intryck på åhörarna, det vill säga de åhörare, som voro troende, som hörde till de syndfries bröder och systrar. Dessa mäktiga försäkringar på det kärfva provinsspråket från det gråskäggiga, sträfva profetansiktet hade alltid verkat öfvertygande hittills.

Men på kaptenen hade det ingen effekt. Han kände sig alldeles oberörd af denna apostoliska trosstyrka och var förargad öfver, att en landkrabba lade sig ombord med saker, som hörde till *hans* område.

"Guds finger? Hvad menar Jonsson med det?" upprepade han torrt och smått utmanande.

"Åh, det vet väl kapten, att vi ser Guds finger i

BYST, REST TILL MINNET AF DEN SVENSKA TÄNDSTICKSINDUSTRIENS GRUNDLÄGGARE J. E. LUNDSTRÖM. MODELLERAD AF PROFESSOR J. BÖRJESON OCH HÖGTIDLIGEN AFTÄCKT I JÖNKÖPING TISDAGEN DEN 11 SEPT. HOFFOTOGRAF H. HOLM FOTO.

IDUNS MODELLKATALOG. **I alla boklådor och hos alla Iduns kommissionärer; pris 50 öre.**
Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förek. modeller erhållas till billigt pris från *Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.*

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks **99 26.** Allm. **93 51.**

allt som händer och sker här i världen. Och särskildt såg jag just Guds finger i hvad som hände med den där hopstötningen med isberget. Det var jag, som hade bedt om ett tecken därhemma, om Gud inte ville, att vi skulle ut till Amerikat. Och nu fick jag det tecknet!"

"Griller, griller! Tror Jonsson, att därför att Jonsson ber och bönar borta i Helsingland, Gud skickar ett isberg till de här latituderna och just för att lägga sig ombord med den skuta, på hvilken Jonsson är som passagerare? Kan Jonsson verkligen tro något så befängt?"

"Befängt? Det måtte väl inte vara befängt att tro att för Gud är ingenting omöjligt. Han ser och vet allting och har räknat våra hufvudhår, och det faller inte en sparf till marken mot hans vilja. Hvarför skulle han inte då ha hört min röst och gifvit mig ett tecken genom att skicka isberget i min väg?"

"Om det bara funnes *ett* isberg och vi just råkat på det, så skulle jag kunna tro, att det skett ett *underverk* för Jonssons räkning. Men det förhåller sig alldeles inte så. Här passera vissa tider tusentals isberg — 350 stycken ha under ett dygn observerats från ett enda fartyg — så att det kan inte tänkas, att något kommit särskildt som en signal åt Jonsson, var lugn för det."

"Kapten var så lagom tvärsäker, när skeppet satt fast och ingen af er kunde begripa, huru det kom till, att det inte rörde sig framåt — —"

"Kors, det kom sig af, att ingen af oss tänkte på sjön. Jag har seglat här öfver Atlanten sedan pojkåren och aldrig har jag sett ett isberg och ingen af styrmännen häller. Förhållandet var det, att stormen hade drifvit oss ända på höjden af Newfoundlandsbankarna och dit är det just isbergen bruka drifva ned. De pläga likväl annars inte komma senare än i april och ett och annat block i maj. Det här berget vi råkade ut för, var nog en mera ovanlig sengångare och jag ska just rapportera saken för Hydrografiska byrån i New York. Där kan just Jonsson få reda på allt om isbergen, om inte Jonsson tror mig."

"Jag tror hvad jag vill, jag," förklarade den gamle bonden, synbart förtretad. "Min lit står till Gud, och den kan ingen ta ifrån mig, allraminst kapten, ska jag säga."

"Neej, det har jag visst häller aldrig tänkt. Men jag tror på naturlagarna, jag," försäkrade kaptenen, i det han manhaftigt mätte den långa helsingens på samma gång ömkande och förtörnade blick.

Efter detta meningsskifte rådde ett spändt förhållande mellan emigranterna och kapten Grönqvist, hvilken Lars Jonsson förklarade icke allenast tillhörde "världen", utan äfven vara en särskild själsfiende af värsta sorten.

*

Utan vidare äfventyr anlände Ruth till New York, som då på långt när ännu icke var den jättestad det nu blifvit. Särskildt hade myndigheterna då ännu icke sörjt för att emottaga emigranterna med den försiktighet, att ej säga misstänksamma kontroll, hvarmed de nu omgärdas.

Skeppet hade lagt till på ett aflägset ställe i hamnen, långt bort från trafikens allmänna pulsådror.

Snart funno sig de arma passagerarne landsatta på hvad för dem lika gärna kunnat vara en obebodd ö, där de sutto på sina åbäkiga kistor, omgifna af bolstrar, kuddar, täcken och allehanda kökssaker. Alla voro de tysta och betraktade hvarandra med snopna, rådlösa miner, ungefärligen som en skock får, de där kommit in i en främmande hage, hvarest de ej kände igen sig. Ingen kom till dem och ingen frågade efter dem.

De blickade äfven fåfängt mot skeppet, hvilket de ännu betraktade som ett slags hem. Men ingen ombord syntes bekymra sig om dem. De voro nu vederbörligen "aflastade", skeppet hade gjort sitt. Besättningen var för öfrigt sysselsatt med förtöjningar, och med kapten Grönqvist stod Lars Jonsson ej på den fot, att han kunde vända sig till honom om råd och hjälp.

Och Lars, som i all sin tid uppskrufvat sig själf och blifvit uppskrufvad af andra till en mäktig auktoritet och varit tvärsäker inför sin omgifning hittilldags, stod nu där och stirrade omkring sig med orolig min. Han insåg ock med ens, att han bort sörja för någon, som tagit emot dem, om han icke velat särskildt underrätta bröderna i Bishopshill under sin tvekan om Herrans vilja. Han kunde väl med fader Luther utbrista: "Här står jag och kan icke annat," hvilket väl var sanning, men icke alldeles i samma anda som den store reformatorns mening på riksdagen i Worms.

Hamnpolisen kom till sist promenerande och frågade, hvad de gjorde där och dundrade, att de ej fingo upptaga platsen på kajen. Detta kunde de stackars emigranterna hvarken förstå eller svara på, oaktadt polisens kraftiga gestikulerande.

Denne anropade till slut "Ruth", hvarifrån kaptenen svarade, att personerna voro svenska emigranter, som gått i land från hans fartyg, och med hvilka han ej hade något vidare att skaffa. Polisen bad kaptenen tolka för dem, att de icke fingo belamra kajen, utan måste gifva sig af därifrån så fort som möjligt.

"Ja, nog går det an att säga ifrån alltid, men det är inte så godt att komma härifrån, när en inte vet, hvart en ska taga vägen," ropade Lars med sin myndiga stämma.

En äldre man, mager med bockskägg, hade länge stått och lyssnat till de stackars svenskarnes beskärmelser sinsemellan och han inföll nu på svenska: "Ni ä' svenskar, hör jag." Han talade med lågmäld, liksom tuktad röst, i full öfverenstämmelse med hans anspråkslösa, ehuru fullkomligt snygga yttre.

"Jo, nog ä vi så," svarade gubben Jonsson modstulet, "och vi ha kommit tokigt till, något nog. Inte känner vi någon och inte förstår vi någon och inte kan vi tala med någon i den här stan. Vi får inte stå här, säger den här stränga herrn, och inte vill vi häller för resten, bara vi visste oss någon lefvande råd att komma ur den här knipan."

"Hvart ska ni hän?" sporde främlingen.

"Ja, det är just det vi inte vet! Först är det frågan om, hur vi ska' komma härifrån, där vi inte får stanna."

"Kom då med mig, ska jag försöka hjälpa er till rätta. Landsman får lof att hjälpa landsman, i synnerhet som jag hört af ert tal, att vi ä vänner i Kristo."

"Är han en troende?" frågade Jonsson, skarpt mönstrande främlingen.

"Ja, jag vardt frälst för öfver tjugu år sen genom Guds underbara nåd," biktade främlingen på sitt tystlåtna sätt.

"Då gå vi väl med honom då i Herrans namn," afgjorde Lars utan vidare. "Se till, att vi får allt med oss."

En mera världserfaren ledare skulle icke i New York ha följt den förste hjälparen, som han alls icke kände.

Men turen ville, att den myndige bonden nu hade träffat på en välvillig hedersman, ehuru sådana hedersmän då började bli mer sällsynta äfven bland de s. k. kristligt sinnade.

*

Främlingen satte sig i gång och efter honom traskade helsingarne, som bildade en långsträckt procession. När de kommit fram in på gatorna, betraktades de väl med undran af den fort framilande befolkningen, men det uppstod ingen folkskockning, ty invandrare voro ingen sällsamhet och amerikanarne ha i alla tider haft brådtom.

Slutligen stannade främlingen framför ett medelstort hus vid den långa Pearl street. Det surrade och skramlade därifrån på nedre botten och man kunde ingenting se genom de af sågspån höljda fönstren.

"Jag har min snickerifabrik här," anmärkte främlingen anspråkslöst. "Det är väl så godt, att ni med ens knoga upp i fjärde våningen, där vi ha torkvinden och där det nog finns plats för er och edra saker."

Och så visade det sig äfven vara. En hög, luftig vind med resta bräder längs väggarna och golfvet fullt af knollror (hyfvelspån). Allt var torrt och rent däruppe.

(Forts.)

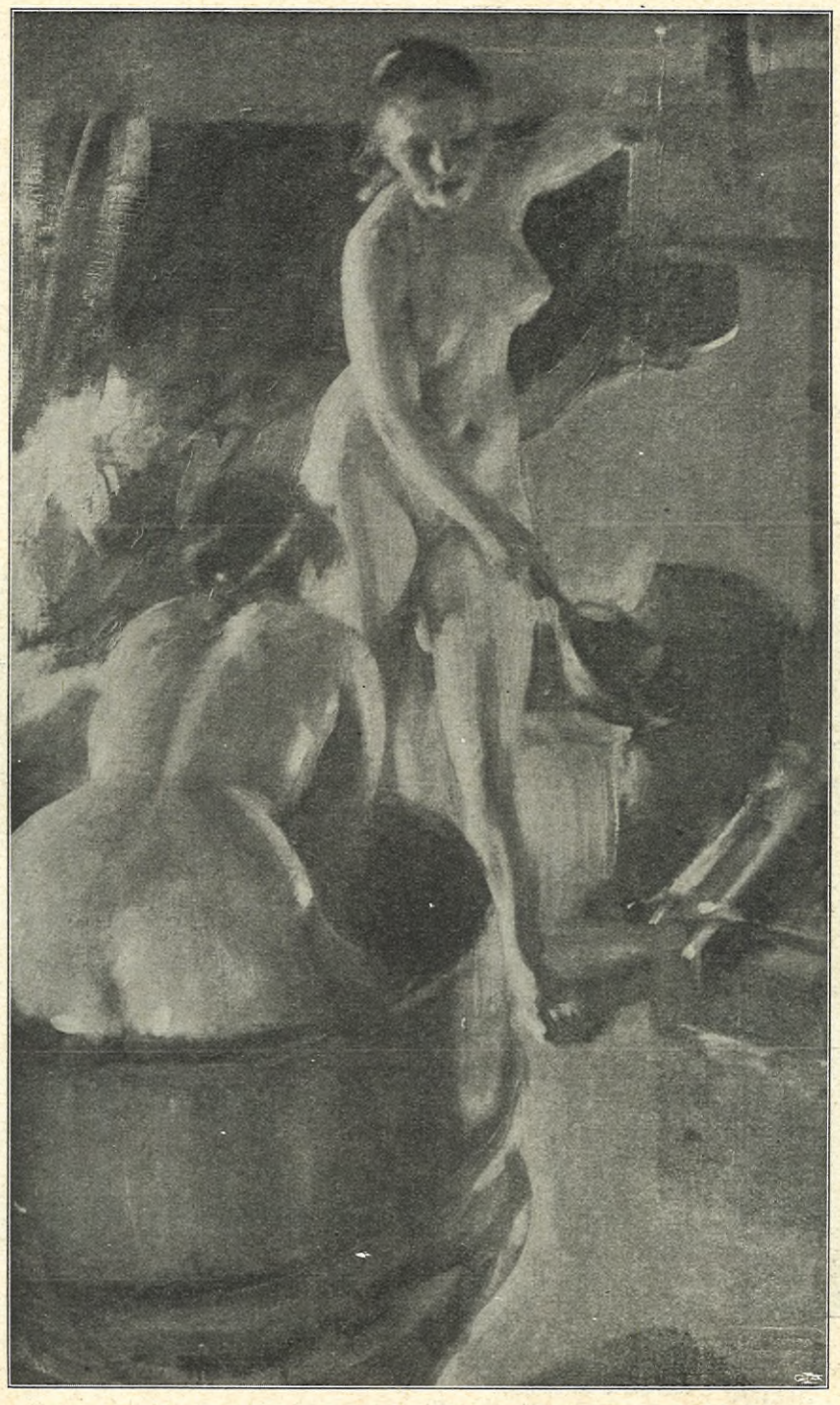

NATIONALMUSEETS NYASTE FÖRVÄRF: BADANDE DALKULLOR, TAFLA I OLJA AF ANDERS ZORN. A. BLOMBERG FOTO.

TEATER OCH MUSIK.

LIFVETS MASKERAD af Ludvig Fulda, hvarmed Dramatiska teatern i lördags slog sitt första stora slag för säsongen, erbjuder föga af litterärt intresse. Dess ingredienser äro beprövade och det satiriska gissel, som författaren svänger öfver den officiella lögnen i seder och moral, är alltför bastant och groft knutet för att drabba synnerligen hårdt. Det smäller vida mera än det svider. Men styckets handling är novellistiskt underhållande och det är bygdt med god blick för hvad som gör sig, äfven om en del scener skulle ha vunnit på att beskäras. Med det på de flesta händer goda, på några ypperliga spel, som presterades, kan teatern tryggt räkna på en betydande publiksuccès.

Äran häraf tillkommer egentligen herr Fredrikson, som öfverraskade publiken med en ny stor roll och

fröken Astri Torsell, hvilken härmed gjort sin entré på Dramatiska teatern. Herr Fredriksons utsökta konst firade med sina dämpade och diskreta färger en all ålder besegrande triumf i en ny gestalt af grefve Trast och fröken Torsells unga flicka var en förtjusande företeelse, strålande af natur och själfullhet. I första planet är äfven att räkna fröken Borgströms mönstergilla framställning af en elegant och behjärtad societetsdam. Det blef ingen fyrväppling, ehuru åtminstone ett par af de manliga rollerna borde ha kunnat ge tillfälle därtill. Herr Fröberg, som äfven gjorde sitt inträde på teatern vid Kungsträdgården, var till sin fördel, mindre kantig och mera behärskad i sina rörelser än vanligt, men första älskarekallet är som alltid svårt att besätta. Som den vidrigt tecknade gamle byråkrat- och lakejsjälen Schellhorn var herr Brovallius nog tillräckligt motbjudande, men man saknade den yttre polityren och sammetslena smidigheten. Författarens bredt påstrukna färg skulle dessutom ha kräft en afdämpning. Fru Dorsch bar sitt öde som hans beklagansvärda och mycket sentimentalt sedda hustru med en värdighet, som trotsade olyckan och väckte behörig medkänsla.

Stämningen i den utsålda teatern bebådade en lång rad af föreställningar.

Thore Blanche.

VASATEATERNS inledningsnyhet, den franska farsen "Svärmor" af Léon Gandillot, befanns, som man kunde vänta, vara en icke vidare ny variation på ett ännu mindre nytt tema. Man återsåg den godtrogne äkta mannen, den vidlyftiga unga frun, den giftaslystna svärmodern m. fl icke alldeles obekanta typer, vederbörligen sammantrasslade i en serie förväxlingar och förvecklingar, som icke saknade sina skrattretande moment. Hrr Arehn, Ekelund, Hedlund och Nyblom gjorde alla sin sak con amore, men svärmor själf kunde nog fått en något temperamentsfullare representant än fru Hagman. Huru som hälst — publiken hade roligt, skämtet är i det hela oskyldigt och programmet kan ju därför anses ha sin muntrande uppgift under en eller annan höstruskvecka.

The Foster bältformiga Strumphållare

Hvarje strumphållare, som är fästad fram på snörlifvet, vill förr eller senare åstadkomma att ifrågavarande dam, kommer att gå framåtböjd. »The Foster», som uppbäres med ett band, som går rundt omkring hela midjan, nästan framtvingar en rak hållning. Därtill kommer att The Foster förminskar vidden omkring midjan och The Foster gifver, hvilket väl är det viktigaste, den omtyckta »raka frontlinien».

Hvarje dam bör göra ett försök.

Finnes i följande färger: skärt, ljusblått, hvitt och svart n:o 30—31 1 kr. 50 öre, n:o 32—33 1 kr. 75 öre, n:o 32—33 extra stark kr. 2: 25—2: 50.

Butterlicks Mönsteraffär

A.-B. Marius Hartz, Drottninggatan 72. Riks- 1726.

Till landsorten mot postförskott.

KÖKSALMANACK.

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 16—22 SEPT. 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; halstrad gädda med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te med tekakor. Middag: Consommé med äggstanning; croustader med kräftstufning; älgstek med brynt potatis och salader; äppelpyramid med vispad grädde och mandelkransar.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall älgstek (rester från söndag) med potatissalad; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttpudding med tomater; sviskonsoppa med grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt köttpudding (rester från måndag) med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Dillkött på får med potatis; äppelmos med grädde.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Soppa med makaroner; kokt helgeflundra med smör och ägg.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fiskkroketter med champignonsås; mjölk; kaffe eller te. Middag: Gödkalfstek med legymer och pickels; vinsoppa med biscuits.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalf med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Brynt hvitkålssoppa med frikadeller; jästmunkar med sylt.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; panerad oxtunga med legymer; mjölk; kaffe eller te. Middag: Laxpudding med äggstanning och skiradt smör; ris à la grotta.

RECEPT:

Halstrad gädda (f. 6 pers.). $1^1/_2$ kg. gädda, $1^1/_2$ msk. salt, 1 tsk. ättika, 120 gr. smör, skiradt.

Beredning: Gäddan rensas, sköljes väl och torkas. Den skäres i filéer och skinnet bortskäres nätt. Ryggbenet jämte alla småben borttagas. Filéerna ingnidas med salt och ättika och få ligga 1 tim. hvarefter de skäras i mindre bitar tvärs öfver. Fiskbitarna doppas i 3 msk. af smöret, halstras öfver glöden och uppläggas på varmt serveringsfat. Resten af smöret hälles öfver och fisken serveras med nykokt potatis.

Älgstek (f. 6 pers.). 3 kg. älgstek, 2 msk. salt, 3 lit. vatten, 3 msk. ättika, 2 hg. späck, 4 msk. smör (80 gr.), $^1/_2$ tsk. hvitpeppar, $1^1/_2$ lit. buljong eller vatten.

Sås: 2 msk. smör, 3 msk. mjöl, köttjus, 2 dcl. tjock grädde.

Beredning: Köttet bör vara af unga djur. Det ingnides med saltet och får ligga i vattnet utspädt med ättikan 1—2 dagar. Det upptages och inklappas väl i en kötthandduk. Späcket skäres i fina strimlor och därmed späckas steken i täta rader zig-zag. Smöret brynes i en stekgryta, köttet nedlägges däri och brynes väl på alla sidor, hvarefter den kokande buljongen tillsättes litet i sänder och steken får sakta steka med tätt slutet lock 3—4 tim. Under stekningen vändes den 2 ggr. Köttet skäres i tunna skifvor och upplägges högt på varmt serveringsfat, samt garneras med legymer och grönsalad. Köttjusen silas och skummas, smör och mjöl sammanfrisas, köttjusen påspädes litet i sänder och såsen får koka 10 min. Grädden tillsättes och såsen får ett uppkok samt afsmakas.

Äppelpyramid (f. 6 pers.). 12 goda jämnstora äpplen, $^1/_2$ kg. toppsocker, $3^1/_2$ dcl. vatten.

Beredning: Sockret hugges i små stycken och lägges i en kastrull, vattnet påhälles och när sockret är smält, kokas det till en klar lag, som får kallna. Äpplen skalas, blomfnaset borttages och stjälkarna skrapas samt aftages till hälften. De nedläggas genast i sockerlagen, häruti kokas äpplena tills de bli lösa och klara, då de upptagas med hålslef och uppläggas i pyramid på en geléskål. Sockerlagen hopkokas och hälles öfver äpplena. De serveras varma eller kalla med vispad grädde och makroner eller mandelkransar.

Köttpudding med tomater (f. 6 pers.). 6 hg. benfritt oxkött, 1 hg. späckfläsk, 1—2 ägg, 2—3 kkp. gräddmjölk, $^1/_2$ kkp. stötta skorpor, 1 msk. salt, $^1/_2$ tsk. hvitpeppar, 4 stora tomater.

Till formen: 1 msk. kallt smör.

Beredning: Köttfärsen beredes på vanligt sätt. Tomaterna rensas, sköljas och skäras i skifvor. En puddingform smörjes med kallt smör. Köttfärsen och tomaterna nedläggas hvarfvis i formen. Det första och sista hvarfvet skall vara färs.

Puddingen gräddas i vattenbad i ugn omkr. $1^1/_2$ tim. Den serveras med skiradt smör och potatis.

Dillkött på får (f. 6 pers.). $1^1/_2$ kg. fårbringa, $1^1/_2$ lit. vatten, 2 små msk. salt, 3 dillstjälkar.

Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 5 kkp. köttspad, 2 msk. ättika, 1 msk. socker, 3 msk. fint hackad dill, 1—2 äggulor.

Beredning: Bringan knäckes och tvättas med en duk doppad i hett vatten. Den påsättes i kokande vatten, skummas, saltas och dillstjälkarna iläggas. Köttet får därefter sakta koka med tätt slutet lock, tills det är mört eller 2—3 tim. Det upptages och skäres i för servering lagom stora bitar samt garneras med dill. Spadet silas och skummas. Smör och mjöl sammanfrisas, köttspadet tillsättes litet i sänder, under flitig rörning, och såsen får koka 10 min. Den afsmakas med ättika och socker, hvarefter dillen och den uppvispade äggulan tillsättes och såsen får sjuda, men ej koka.

Kom nu säkert ihåg, om Ni skall baka hvetebröd, att använda Lagermans Bakpulver "Tomten". Recepter för bakning, utarbetade och prövade af Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, medföljer hvarje paket eller burk.

Soppa med makaroner (f. 6 pers.). 3 kg. köttben, 6 msk. flottyr, 5 lit. vatten, 3 msk. salt, hvitpeppar, 1 morot, 1 palsternacka, $^1/_4$ selleri, 5 persiljestjälkar, 1 msk. smör (20 gr.), $1^1/_2$ msk. mjöl, 2 msk. stjärnmakaroner, 2 msk. rifven parmesanost.

Beredning: Köttbenen sköljas väl i kallt vatten och klappas in i en kötthandduk. Flottyren upphettas i en tackjärnspanna, tills den blir rykande het. Köttbenen brynas däri och nedläggas i buljongkitteln och det kalla vattnet samt saltet tillsättes. Kitteln sättes öfver elden, och när spadet kokar, skummas det väl, hvarpå hvitpeppar, de ansade rotsakerna och persiljeknippan iläggas och det hela får koka med tätt slutet lock omkr. 5 tim. Buljongen silas och skummas väl. Smör och mjöl sammanfrisas, buljongen tillsättes litet i sänder och de sköljda stjärnmakaronerna iläggas, hvarefter soppan får koka $^1/_2$ tim. eller tills makaronerna äro klara. Soppan afsmakas med den rifna osten, peppar och salt.

Gödkalfstek (f. 12 pers.). 3 kg. kalfstek, 3 msk. smör (60 gr.), $^1/_2$ msk. salt, 6 kryddpepparkorn, 1 lit. buljong eller vatten.

Sås: 2 msk. smör, 3 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tjock grädde, 1 tsk. kallt smör.

Beredning: Man kan antingen använda kylen, fransyskan eller njursteken. Användes kylen afhugges läggen vid knäleden, kokas till buljong att späda steken med, köttet däraf kan användas till sillsalad. Steken tvättas med en duk, doppad i hett vatten, alla hinnor borttagas, och steken späckas om så önskas. En långpanna upphettas långsamt, smöret brynes däri, steken iläggas med insidan upp och insättes i het ugn att brynas. När den är brynt vändes den, saltas och spädes med litet af den kokande vätskan. Den får därefter färdigsteka och öfveröses och spädes hvar 10 min. Till stekningen åtgår omkr. $2^1/_2$ tim. Om steken blir för brun, bör den öfvertäckas med ett smörbestruket papper. Köttjusen silas och skummas. Smör och mjöl sammanfrisas, köttjusen påspädes litet i sänder, och såsen får koka under flitig rörning i 10 min. Den tjocka grädden tillsättes, och såsen får ett uppkok, hvarefter den aflyftes och det kalla smöret iröres.

Brynt hvitkålssoppa (f. 6 pers.). 1 litet kålhufvud, 4 lit. vatten, salt, 3 msk. smör (60 gr.), 2 msk. sirap eller pudersocker, 3 lit. efterbuljong, 12 kryddpepparkorn, 8 hvitpepparkorn.

Beredning: Kålhufvudets yttre blad borttagas och de öfriga skäras i fina tärningar. Vattnet kokas upp med litet salt, kålen iläggas och får koka 5 min. utan lock, hvarefter den upplägges på sikt, så att vattnet får väl afrinna. Smöret brynes i en järngryta, kålen iläggas jämte sirapen och brynes väl under flitig rörning, hvarefter buljong och kryddorna tillsättas, och soppan får koka med tätt slutet lock omkring 3 tim. Soppan afsmakas med salt och serveras med frikadeller, korf eller fläsk.

Anm. Fläskspad kan med fördel användas i stället för buljong.

Panerad oxtunga (f. 6 pers.). 1 kokt oxtunga, 2 msk. stötta skorpor, 4 msk. smör (80 gr.).

Beredning: Då tungan är kokt afdrages skinnet och den vändes i de stötta skorporna. Två msk. af smöret brynes i en liten långpanna, tungan iläggas, resten af smöret hälles öfver och tungan brynes i ugnen, tills den fått en vacker färg. Den uttages, skäres i skifvor och serveras med legymer.

Anm.: Rester af tunga kunna skäras i skifvor, doppas i ägg och stötta skorpor samt stekas i smör.

Champagne

Eugène Barbier,

Reims.

M. Bendix

16 Regeringsgatan.

5 Sturegatan. 90 Drottninggatan.

NYHETERNA

FÖR

SÄSONGEN

I

BARNKLÄDER

NU INKOMNA

OBS.! SÄNDNINGAR FÖR BENÄGET URVAL EXPEDIERAS TILL ÄRADE KUNDER SAMT TILL I LANDSORTEN KÄNDA PERSONER. - - - -

Kvinnan som hemmets läkare

en oumbärlig uppslagsbok för hvarje kvinna, af med. d:r **Anna Fischer-Duckalmann**, praktiserande läkare i Dresden, med förord af med. d:r **Johan O. A. Bergqwist**, öfverläkare vid Kneippbaden. Verket, som innehåller 448 illustrationer och 25 färglagda helplanscher, kostar elegant bundet Kr. 20: —. Kan äfven erhållas mot bekväma afbetalningar à Kr. 5: — pr månad.

Aktiebolaget för spridning af Litterära Verk,
Stockholm, Vasagatan 40.

Uttalande om ofvannämnda bok:

Jag har med stort intresse tagit del af innehållet i föreliggande verk.

Författaren, en kvinna och därtill läkare, söker att vidga sitt köns vyer, öka dess intressen och förbättra dess kunskaper med afseende på icke allenast de hygieniska förhållandena i allmänhet, utan äfven på alla de områden där hon såsom samhällsmedlem, maka och moder kan och bör ingripa.

Hon har enligt mitt förmenande lyckats ovanligt väl i realiserandet af den föresatta uppgiften. Hon har en ledig och fängslande stil och har valt en ovanligt god uppställning och behandling af sitt ämne.

En bok sådan som denna kan helt visst vara till stor nytta, icke minst därför, att den hjälper oss läkare att i det allmänna medvetandet inplanta de hygieniska och samaritiska idéer, utan hvilka knappast ett fullt förstående af läkarens ställning till allmänheten och allmänhetens till läkaren kan komma till stånd.

Just därigenom, att ett första anläggande af ett förband, en antiseptisk tvättning af ett sår, en första lindring af en smärta, ett tidigt mätande af kroppstemperaturen o. s. v. verkligen bli utförda i hemmet före läkarens tillkallande eller ankomst, kunna dennes åtgöranden ha utsikt att krönas med verklig framgång.

Sådana böcker som denna kunna därför anses som läkarens goda vänner och medhjälpare, då de ju sträfva just i den riktning, som den verklige läkaren bör sträfva, nämligen efter att hällre förekomma än bota sjukdom.

Vår tid är så full af motsatser, att hvarje ärligt och talangfullt inlägg i de viktiga sociala frågorna är värdt ett uppriktigt erkännande och tack. Till dessa frågar böra vi förvisso i främsta rummet räkna sådana som uppfostran, studier, hygien o. d., och dessa behandlas i föreliggande arbete på ett mycket tilltalande och förtjänstfullt sätt.

»Sana mens in corpore sano» föresväfvar öfverallt författarinnan.

Hon slår ett kraftigt slag för att bortarbeta den falska blygsamheten, som redan kräft så många offer, och den i allmänhetens sinne inrotade fördomen, att någon verklig hjälp mot sjukdom ej finnes, där ej något medikament invärtes blir gifvet.

Hon öppnar blicken för de härliga hjälpmedel, som naturen kostnadsfritt med gifmild hand räcker människobarnen i form af sol, luft och vatten, och hon vill lara allmänheten att inse nödvändigheten af kvalitativt och kvantitativt riktiga mått af föda, rörelse och hvila.

Med ett ord, denna bok fyller utan tvifvel ett verkligt behof, och då den förenar utförlighet med modern vetenskaplig uppfattning, utan att vara tröttande, kan jag till sist blott uttala den uppriktiga önskan, att den måtte finna väg till många tusen svenska hem, liksom den förut gjort det i flera andra länder.

Kneippbaden i december 1904.

Johan O. A. Bergqwist,
öfverläkare

Underbara resultat genom Elektricitet.

Om Ni är lidande bör elektriciteten ovillkorligen starkt tilltala Eder Vi önska gärna, att Ni skall bära »Ajax» Torr-Cell, emedan vi veta hvad den kan göra. Dess egenskaper hafva noggrant pröfvats, så att vi hafva fullt förtroende därtill. Sluta upp med andra medel och vänd Eder till naturens sanna medicin. Elektriciteten har botat många, där andra medel varit förgäfves »Ajax» Torr Cell är den mest fulländade apparat för en konstant elektrisk ströms applicering, och om den under sömnen bäres, ingjuter den under timtal en varm, lugn och upplifvande ström i blodet och väfnaderna. Den alstrar sin egen kraft och ingen laddning behöfves. Den är lånet mera bervktad än något annat medel i världen, och, där den en gång försökts, erhålles alltid en stark försvarare af dess egenskaper.

Vår åstundan är, att göra detta medel kändt af hvar och en, som i brist på nervenergi, styrka och hälsa känner sig nedtryckt. Vi önska att komma i förbindelse med Eder antingen personligen eller pr post, emedan vi veta, att för Eder vårt batteri skall blifva värdt sin vikt i guld.

Tillåt oss att gratis och franko öfversända vår rikt illustrerade bok, som berättar hvad elektriciteten gör — och den gör sitt arbete varaktigt — för svag rygg, nervositet, sömnlöshet, nedsatt lifskraft, reumatiska lidanden, mag-, lefver-, njur- och blåsåkommor, förlamning etc. Den är ett stort medel för alla svagheter.

Gör oss ett besök om Ni kan. Genom att begära boken gör Ni Eder på intet sätt förpliktigad gent emot oss.

Allm. Tel. 7648.
Riks Tel. 8903.

SVENSKA ELEKTRISKA INSTITUTET,
(Afdelning 15), Regeringsgatan 9, Stockholm.

Var god sänd mig Eder fria bok: »En frisk själ och en frisk kropp»!

Namn: .....

Adress: .....

Prenumerera på Iduns Modetidning.

LEDIGA PLATSER

YNGRE, anpråkslös flicka, kunnig i linnesömnad erhåller plats å större hotell i södra Sverige att gå frun tillhanda. Svar torde insändas under adr. »V. S.», Södra Sveriges Annonsbyrå, Malmö.

HOS svensk bruksegarefamilj, bosatt i Norge ej långt från Trondhjem, finnes plats för en köksa och en kammarjungfru. De måste vara villiga, snälla och pålitliga och kunna förete goda rekommendationer. Platserna kunna tillträdas nu genast eller till hösten. Svar med lönepretentioner sändes till Fru Josefine Örn Ranheim, Norge.

Snäll, anspråkslös

16 års flicka får plats som barnjungfru i bättre familj där fyra barn finnes. Ålder 12 till 3 år. Svar »Barnkär», Avesta p. r.

Ledig plats

som kassörska betingar ofta utom rekommendationer, jämväl redovisningsgaranti (uppbördsborgen). Sådan garanti eller borgen meddelas på liberalaste villkor af Brandförsäkrings-Aktiebolaget NORRLAND, Drottninggatan 23, Stockholm.

Begär prospekt och öfriga upplysningar hos bolaget eller dess närmaste agent.

UNDERVISNINGSVAN lärarinna önskas till den 15 sept. på landet för trenne flickor, 12, 8 och 7 år. Lön 200 kr. Svar, åtföljda af betygsafskrifter och fotografi till Disponent E. Wassberg, Sibbhult.

Barnfröken.

Bildad, anspråkslös, fullkomligt frisk flicka af god familj önskas till hösten som hjälp och sällskap för 4 barn, 3½—13 år gamla. Den sökande bör hälst förut innehaft dylik plats samt vara kunnig i sömnad. Goda rek. fordras. Svar torde sändas till »G. F. K. H.», Hufvudpostkontoret, Göteborg.

BARNFRÖKEN, som förut innehaft sådan anställning och är bildad, frisk, pålitlig och med jämnt lynne, samt kunnig i sömnad får plats 15:de sept. eller 1:sta okt., en timmes väg från Stockholm, för att sköta tre barn i ålder 8—2 år. Svar med fotografi och rek. jämte uppgift på löneanspråk sändes till »Trio», Iduns exp.

Hushållerska,

välrekommenderad o. skicklig i allt som hörer till ett finare landthushålls skötande, erhåller plats 1 nov. hos Frih:an A. Rappe, Christinelund, Mortorp (Kalmar län).

GODA PLATSER för hushålls- och barnfröknar, sällskaps., värd., lärarinnor att söka gen. Inack.-Byrån, Norrköping. **Rikstel 916** Brefsvar **mot 2 porto.**

Barnfröken eller barnjungfru,

frisk, pålitlig, barnkär, hälst kunnig i sömnad erhåller plats i Stockholm den 1 eller 24 okt. att sköta 2 små barn om 4½ och 2½ år. Goda rekommendationer fordras. Svar till »Vänligt bemötande» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

YNGRE frisk och skicklig kokerska från landet eller landsortstad, med godt och jämnt humör, erhåller förmånlig plats i Stockholm (4 pers.) den 1 okt. Första årets lön 200 kr. Ingen som icke kan förete goda rekommendationer såväl hvad uppförande som skicklighet beträffar göre sig besvär. Svar till »Förmånlig plats» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN ung pålitlig och ordentlig flicka, som kan åtaga sig en husjungfruplats med alla de göromål som förekomma i ett hem, erhåller god plats den 25 sept. i mindre familj (4 personer) i Stockholm. Kokerska finnes. Den som är kunnig i sömnad har företräde. Sökande bör vara fullt frisk, samt hafva ett godt och jämnt lynne, vid hvilket särskildt afseende fästes. Lön första året 175 kr. Goda betyg eller rekommendationer fordras. Svar till »God plats» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

ENKEL, pålitlig flicka önskas som kammarjungfru till egendom i Södermanland. De bästa rekommendationer fordras. Svar till »A. L.», Huddinge.

Skicklig kokerska

erhåller plats 24 okt. hos Grefvinnan Lilly Hamilton, Strömsholm.

Hushållerska,

ej för ung, omkring 35 år, med 275 kr. pr år, frisk och stark, van vid ordning, sparsamhet och duglighet i hem på landet, skicklig i matlagning, med jämt lynne, enkel och allvarlig, anmäle sig till »Herrgård», Nyköping.

BARNSKÖTERSKA. Medelålders, frisk, pålitlig barnsköterska, van att på eget ansvar vårda späda barn samt kunnig i sömnad, erhåller plats 24 okt. eller genast. Rek. fordras. Svar med löneanspråk torde insändas under märke »Verkligt barnkär», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

EN flicka, ej för ung, som är duglig i matlagning, och som vill på egen hand åtaga sig sköta köket, önskas genast eller till 24 okt. Svar med pretentioner samt referenser eller betyg insändes till »E. Ö.», Trelleborg p. r.

FÖR frisk, anspråkslös flicka finnes den 1:sta nov. plats i god familj i Uppsala. Sökanden bör vara intresserad af göromål i hemmet, något kunnig i matlagning och sömnad, samt villig att sköta de förekommande sysslorna utan jungfru, men med hjälp till de gröfre göromålen. Ordningssinne, samt ett vänligt och godt sätt fordras. Svar med rek. och löneanspråk till »Äldre officersfamilj», Sparrströms Missionsbokhandel, Uppsala.

Hallå!

Hvar finns en frisk, barnkär och anspråkslös flicka som vill bli husmoderns hjälp i och medlem af in geniörsfamilj på landet? Hon bör vara kunnig i sömnad och van vid öfriga inom hemmet förekommande göromål. Låt höra genom svar med rek., uppgift om löneanspråk och fotografi till fru Eva Dahlström, Kärrgrufvan.

ORDENTLIG, stadgad flicka, kunnig i sömnad och inomhus förefallande göromål får plats som husjungfru genast eller längre fram i höst hos häradshöfding Wester om betyg, lönepretentioner och porträtt snarast insändes till Fru Anna Wester, Oskarshamn.

Hushållerska,

hälst af bättre familj, c:a 25—30 år med godt sätt och fördelaktigt yttre sökes, att ensam sköta ett enkelt, respektabelt ungkarlshem i Stockholm, med tillträde början nästkommande november. Lönevillkor efter öfverenskommelse. Skriftliga ansökningar med närmare uppgift om föregående verksamhet samt ref. jämte fotografi (hvilket återställes), utbedes under adress »Hemtrefnad», Iduns exp.

PLATS finnes ledig till 24:de okt. för en bildad, medelålders dam att förestå hushållet å herrgård i Södertörn. Sökande bör vara skicklig i matlagning och van vid landthushåll. Lön 350 kr. Svar jämte betyg och referenser sändas till »Södertörn» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

FÖR en snäll, van och pålitlig barnjungfru, ej under 25 år, finnes plats instundande 24 oktober. Svar märkt »E. A.», Iduns exp. f. v b.

EN enkel och anspråkslös flicka, något kunnig i matlagning och enklare sömnad samt villig att deltaga i inom ett medelstort hushåll förekommande göromål, erhåller plats i prästgård invid stad. Lön efter öfverenskommelse. Fotografi önskas. Svar till »Prästgård», Vimmerby.

Modist

erhåller plats för hösten på större landsortsplats. Svar till »G. U.», Iduns exp., Stockholm.

EN enkel, bättre flicka, ej för ung som vill åtaga sig inomhus förekommande sysslor erhåller plats i höst hos ensamt fruntimmer på större landsortsplats i Värmland. Bör vara hemma i matlagning, bakning och sömnad samt van vid ordning. Svar med fotografi, ålder, löneanspråk till »U. M.», Iduns exp., Stockholm.

En frisk, gladlynt flicka,

ej under 20 år, af god familj, kunnig i sömnad och finare handarbete samt undervisa trenne skolbarn i såväl musik samt deras läxläsning. Svar med uppgift om ålder och lönepret. till »Familjemedlem», Jönköping p. r.

YNGRE husa från landet eller småstad önskas af fin familj i Stockholm (4 pers.) till höstflyttningen. Kunnighet i vanliga husgöromål fordras. Svar med betyg och porträtt till Fru M. H., Villagatan 12, Portvakten.

Plats finnes 1 okt. för

anspråkslös, snäll, 45 à 50-årig hälst änkefru att ensam sköta enkelt hushåll åt gammal ungkarl med 3 tjänare samt städa 1 rum. Inom 8 dagar väntas upplysande svar till »Fin affär», Iduns exp.

Epidemisjuksköterske-

befattningen inom Silbodals distrikt i Värmland är ledig att tillträdas genast. Löneförmåner: 600 kr. och 25 à 50 öre pr dag vid tjänstgöring. Sökes senast 1 okt. hos Provinsialläkaren Nordenadler, Årjeng.

SNÄLL, frisk, barnkär flicka önskas att sköta en halftannat år gammal gosse, enda barnet, på egendom i Vestmanland. Svar till »E. V.», Iduns exp.

Hushållsfröken,

ordentlig och anspråkslös, skicklig i matlagning, husliga sysslor och sömnad erhåller 24 okt. plats i mellersta Sverige i tjänstemannafamilj. Betyg, rek., fotografi och löneanspråk sändes under adress »Allvarlig», Visby p. r.

För stadgad, huslig,

ordentlig, barnkär, musikalisk flicka med godt sätt och utan pret. på sällskap och nöjen finnes plats ledig 15 okt. som husmoders hjälp i stad i tjänstemannafamilj. Den sökande bör vara kunnig i husliga sysslor, klädsömnad, handarbeten, räkning, hafva redig handstil, äga förmåga ha tillsyn öfver barn och tjänare. Fullständiga upplysningar jämte betyg, fotografi o. löneanspråk sändas under adress »H. S.», Visby p. r.

EN ordentlig och arbetsam flicka utan pret. på nöjen, som är fullt kunnig i matlagning och bakning erhåller plats att förestå hushållet å sjukhem för lindrigt sinnessjuka i närheten af Uppsala. Köksa och husor finnas. Svar jämte betyg och lönepret. till »Familjemedlem», Uppsala—Näs p. r.

En barnkär, bildad flicka,

ej för ung, med lugnt och gladt lynne, kunnig i sömnad, villig att sköta en treårig gosse samt i öfrigt vara till husmoders hjälp och sällskap, får plats genast. Svar med rekommendationer o. fotografi samt uppgift om ålder och lönepretentioner torde sändas under adress »Tjänstemannafamilj», Hudiksvallpostens exp., Hudiksvall.

EN bättre, hälst äldre, allvarlig och anspråkslös flicka, önskas i enkelt hem i stad för att tillfölje af husmoderns verksamhet utom hemmet förestå detsamma samt utöfva tillsyn öfver minderåriga barn. Verkligt god vilja o. ansvarskänsla uppskattas. Svar till »Ankefru X.», Karlstad p. r.

BILDAD flicka, barnkär och kompetent att med ordningssinne sköta ett hem, erhåller plats hos änkeman med 5-årig son. Svar jämte fotografi märkt »Hem 1906», Iduns exp.

EN anspråkslös flicka, frisk och stark, från godt hem, verkligt barnkär o. villig att vara barnens hjälp (4 flickor i åldern 12—8 samt 2½ år) äfvensom åtaga sig städning af några rum, litet sömnad och dyl. erhåller plats nu genast hos family boende nära Göteborg och blifvande spårväg. Svar med fotografi, uppgift å ålder, löneanspråk samt rek. sändes märkt »Husmoderns Hjälpreda», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EN frisk, hurtig, bättre flicka, som är villig att tillsammans med husmodern sköta hemmet och tre barn, hvaraf yngsta är 2 år, kan få plats i bättre familj i Göteborg. Ett vänligt och godt bemötande samt att räkna sig som familjemedlem kan påräknas. För de gröfre göromålen finnes daglig passhjälp. Svar till »Barnkär», Nord. Annonsbyrån, Göteborg.

PLATSSÖKANDE

PLATS i aktadt hem där husmor saknas önskas nu eller till hösten af ett fruntimmer med vänligt och godt sinnelag, fullt kunnig uti ett hems skötande samt van vid barn. Goda rek. finnes. Svar märkt »H. C. 39 år», Sala p. r.

Undervisningsvan lärarinna

med hem i Sthlm, önskar ge lektioner. Utex. från Priv. lär.sem. Svar till »B. L.», Hornsg. 79 II. Allm. tel. 13884.

Hushållselev.

En anspråkslös flicka önskar plats som elev att grundligt lära hushåll, hälst å större herrgård. Svar med prisuppgift till »Hushållselev» Oxelösund p. r.

FLICKA önskar plats i god familj som hjälp åt frun. Kunnig i matlagning och andra till ett hushåll hörande göromål. Goda ref. Svar till »Hanna» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING · FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 37 (1028) TORSDAGEN DEN 13 SEPTEMBER 1906 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID: HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS: 25 ÖRE PR MM. FÖRE, 20 ÖRE EFTER TEXTEN. FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER: J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ: 51 DROTTNINGGATAN 51. REDAKTIONEN KL. 10—4. EXPEDITIONEN KL. 9—5. ANNONSKONTORET 9—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.
MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG
18 Birger Jarlsgatan 18
är Sveriges största affär inom branschen.

ANTRACIT
uteslutande från af oss representerade grufvor.
Varumärke. Varumärke.
Briketter, Hushållskol & Cokes.
Åtaga oss leveranser i partier om minst 1 hektoliter.
Rikstel. 5 75. 59 14. **H. G. Söderbergs Import-Akt.-bol.** Allm. Tel. 25 82. 451.
Hufvudkontor: *Slussplan 63 A.*

Tjäders Insektpulver,
bästa medel mot flugor, mygg och ohyra.
Tjäders Fröhandel,
1 Stora Nygatan. 7 Oxtorgsgatan.

I Plastik & Sällskapsdans
börjar lördagen 15:de Sept en kurs för barn & skolungdom. Lokal: Almqvistska skolan, Nybrogatan 11. Undervisning i alla moderna danser. Särskild vikt lägges vid elevernas hållning och gång. Anteckningslista ut agd å Nordin & Josephsons Bokh., Drottninggat. 37.
Ida Johannesén-Ruthström med assistans.

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rumsmöblering utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm.* Försäljningsmagasin, Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Cibils
flytande köttextrakt.
38 hedersdiplomer och guldmedaljer.

Kurs i Klädsömnad.
Lotten Dahlström.
Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.
Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran

Schweizerbroderier.
Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser Rikt profsortiment till landsorten.
Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

EN god tvättmaskin är en stor lättnad för hvarje husmoder. Tvättmaskinen »Favorit» är en ekonomiapparat utan like, som efter endast en veckas användande inbesparar sitt pris. Finnes i hvarje välsort. Järnhandel & Bosättningsmagasin samt hos Generalagenten A.-B. Julius Slöör, Stockholm.

Barnängens Vademecum.
OBS.! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöll högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten».
Barnängens Tekniska Fabrik,
H.M. Konungens Hofleverantör.

Obs.! *Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.*

Komplett elektrisk ringledning.
Kan monteras af hvem som helst. Sändes fraktfritt mot postförskott eller efterkraf.
Pris endast kr. 4: 50.
Edv. Tours Mek. Verkstad, Sala.
Upplysningar och beskrifning lämnas beredvilligt på begäran.

Sjukhem.
Sjukhem för bröstsjuka öppnas den 15—10—1906. Högt och soligt läge. Stor veranda åt söder. Referenser. Prof. S. Ribbing, Lund. Prov.-Läkare Alf. Söderberg, Elmhult. Närmare meddelar Hemmets läkare Doktor N. Sjöbring, Vexiö eller sjuksköterskan Tora Strömsten, Diö.

Caroline Dietrichson,
Lärarinna i Italienska.
Allm. telef. 203 67. 18 Sibylleg.

JACOBSONS
midt för Berzelii park.
DAM- och PRESENT-ARTIKLAR.
HANDARBETEN, TAPISSERIER.
Välsorterad.
Firman etabl. 1832.

FÖRNÄMSTA MARGARIN
Arboga Margarinfabriks högsta märke.

KÖTTEXTRAKTET
Prisbelönt i Helsingborg 1903. **BONIT** Prisbelönt i Helsingborg 1903.
i flytande och fast form samt i kapslar rekommenderas.
Friherrinnan I. Zethelius skrifver om köttextrakter i Tidskrift för hemmet: Undertecknad kan naturligtvis ej afgöra, hvilket eller hvilka af de olika fabrikaten ifråga som är det mest närande, utan endast döma efter extraktets smak och dess lämplighet vid matlagning. Utgående från dessa sidor vill jag därför härmed redogöra för det omdöme, jag efter mångfaldiga försök kommit till, särskildt med afseende på Bonit. Detta köttextrakt tillhandahålles såväl i flytande som fast form och kapslar, men det är särskildt det flytande, hvilket jag finner vara förtjänt af spridning. Utan minsta tillsats af vanlig buljong kan man nämligen däraf tillaga delikata redda soppor och puréer, hvilket icke minst för husmödrar på landet kan vara till stor nytta, då man ej alltid, i synnerhet sommartiden, kan hafva buljong kokad. Boniten kan äfven med fördel användas att gifva smak och färg åt enklare buljong, såser, köttgeléer m. m., men bör ej användas ensamsom klar buljong.
BONIT säljes i alla välsorterade Speceri-, Viktualie- och Matvaruaffärer.

Guldmedalj
har vid
Industriutställningen i Norrköping 1906
tilldelats
AKTIEBOLAGET LINDELLS MÖBELFABRIK,
NORRKÖPING.

ARVID LUND, Damskräddare, 3 Norrmalmstorg 3. Förstklassig atelier för Promenad- och Riddräkter, Visit-, Supé- och Soaréklädningar. Stort sortiment i franska och engelska Nouveautéer till moderata priser.

Prenumerera på Idun!

DEN FRISKASTE och Angenämaste är F. Paulis ELECTA Eau de Cologne
Ser ut så här

Köp Schweizer-Siden!
Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 90 öre till 13 Kr. metern.
Specialité: **sidentyger** till **sällskaps-, brud-, bal-** och **promenadtoiletter** samt till **blusar, foder** m. m.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger, **direkt till privatpersoner** och sända dem **tull-** och **portofritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern, S 3, (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Såsom reseffekt,

hvilken vid en del fall är af oskattbart värde och därför åtminstone vid längre resor ständigt medföres, räknas Fil. Doktor P. Håkanssons Salubrin af alla, som lärt känna dess utmärkta verkan icke endast mot sår och yttre skador i allmänhet, utan äfven vid insektsstyng, ormbett, redan inträdd varbildning i sår, infektion af rosen, eksem, skäggsvamp eller annan smitta, mot osund luft, för toalettändamål m. m.

Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Ett grymt och farligt rofdjur är mitt första,
Det uti skogar finns, det efter blod plär törsta.
Mitt andra säges att den män'ska är
Som alltid kufva kan sitt sinne, sitt begär.
Mitt tredje bokstaf är uti vårt alfabet,
Så ock i flere språk, så vidt som jag det vet.
Mitt hela är ett namn, en kvinna namnet bar,
Som med sin stilla dygd vårt Sveriges prydnad var.

E. J.

RÄKNEUPPGIFT.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

Ordna siffrorna 1 t. o. m. 25 i ofvanstående kvadrat så att radernas summa lodrätt, vågrätt och diagonalt blifver densamma. Är gåtan rätt löst kan sedan huru stort antal udda småkvadrater som hälst ifyllas efter samma system och med samma resultat.

H. A. O.

OMKASTNINGSGÅTA.

Bokstäfverna i nedanstående ord omkastas så, att verkliga ord därigenom bildas. Dessa äro:

Dumselräf = ett djur;
Oblanni = namn på berg;
Bolskevuno = buskväxt;
Sumars = mansnamn;
Halsopera = musikinstrument;
Sockeränn = blomma;
Glansakäpp = klädesplagg.

Äro de rätta orden funna, gifva deras begynnelsebokstäfver namnet på en europeisk stad.

Vera.

KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTA.

Den som sig bränner,
Säkert mig känner,
Om med ett m man först stafva mig vill.
Och man kan kalla,
En flicka, ja alla,
Sen med det ord som ett n skapar till.
Sjöfågel får man, om sedan till slut,
Bokstafven n emot v bytes ut.

Hjördis.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 36.

ORDSPRÅKSGÅTAN: Hvar dörr gnäller ej. — Ingen födes mästare: 1) Hillevi, 2) veteran, 3) Aalborg, 4) rackare, 5) dextrin, 6) ökenräf, 7) rönnspö, 8) regntid, 9) gnidare, 10) Niketas, 11) ändtarm, 12) laggträ, 13) lottlös, 14) epålätt, 15) Ramlösa, 16) eskader, 17) julkuse.

CHARADEN: Kom—fort—abel.

INITIALUTBYTNINGSGÅTAN: Apelsin: Aron, pest, elak, lind, sår, ilska, norsk.

MOTSATSGÅTAN: Johan: jo, ovig, hand, arm, natt.

BOKSTAFSGÅTORNA: 1) Vört—ört, 2) Krut—Rut. 3) Räfsax—räfsa.

BOKSTAFSUTBYTNINGSGÅTAN: Fötter, nötter, rötter.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare».

Uttråkad moder. Se svar till 20 år in:r 3.

Friestedts-Kraftnäring "MUM"

Svenska praktiserande läkare ha genom intyg och utredningar som åtföljs hvarje burk förklarat »Mum» vara fullt pålitligt för klena barn, gamla o. svaga personer, för att tillfaga i styrka o. välbefinnande o. få motståndskraft mot sjukdom och svaghet. Säljes à kr. 1,75 pr burk hos hrr Apotekare och Handlande. I parti genom apoteken Nordstjernan och Gripen i Stockholm, Enhörningen i Gbg o. Lejonet i Malmö.

A. W. Friestedts Fabriks-Aktiebolag.

Riks 6 18. L:a Nyg. 16, Stockholm. Allm. 25 47.

OBS.! Mumkex. Mumkarameller. OBS.!

Mondamin.

Majsprodukt. Det bästa afredningsmedel för soppor och såser. Finnes öfverallt att köpa i paket om 1 eller ½ eng. skålp. Ensamtillvärkare BROWN & POLSON, PAISLEY, Skottland.

Florodol-Tvålen.

En verklig balsam för huden!

Florodol-Tvålen kan med rätta betecknas som »den bästa tvål i världen». Florodol-Tvålen är framställd af de finaste, för sitt speciella ändamål lämpligaste ingredienser i den mildaste tänkbara form, och den behagliga, pikanta parfymen utgöres af de utvaldaste essenser och balsamer med af vetenskapen mycket högt uppskattade antiseptiska egenskaper. Därtill kommer, att fabrikanterna af denna tvål förfoga öfver en serie för framställning af dylika tvålar konstruerade mycket sinnrika specialmaskiner, de mest kompletta i landet, hvilka betingat den aktningsvärda inköpssumman af 40,000 kr. Utan så fulländade maskinella anordningar vore det otänkbart kunna framställa ett så i alla afseenden fulländadt fabrikat till så ytterst moderat pris som det för Florodol-Tvålen Utan tvekan kunna vi säga, att Florodol-Tvålen snart skall komma att blifva

alla damers älsklingstvål
och i öfrigt en verklig favorittvål.

Först och främst blir huden genom fortsatt begagnande af Florodol-Tvålen jämn, sammetsmjuk, smidig och vacker, fort försvinna blemmor, finnar och andra opassligheter i hyn, som blir klar och ren, hals och händer hvita och mjuka. Grof hy, förtidiga rynkor i hyn, som annars utan undantag framkallas af hvarje skarp toilettetvål, förorsakas aldrig af FLORODOL-TVÅLEN. Under det att de engelska och franska tvålarna, som i kvalitet stå långt under Florodol-Tvålen, kosta 1 kr. och mera, lämnas Florodol-Tvålen till blott 60 öre pr st.

Finnes ännu icke Florodol-Tvålen att erhålla hos eder handlande, äro vi villiga tillhandahålla densamma, dock minst en kartong, 3 st, mot kr. 1: 80 portofritt.

Högsta utmärkelse: Guldmedalj å Industriutställningen i Norrköping detta år. Nederlag i Stockholm hos Robert Sandell, Lilla Vattugatan 20.

Tekniska A.-B. FLORA, Gefle.

Profstämpel utan betalning

erhåller hvarje Agent för John Fröberg, Finspong! Illustr. priskur. å stämplar m. m. gratis, ej franko, om denna annons insändes!

Agenter

Syfabriken, adr *Elfsered*, har nu färdig sin stora illustrerade höstpriskurant öfver sina tillverkningar och partiförsäljning af För-läden, alla sorters Damunderkläder, Strumpor, Västar, Schalar, Dukar, Hattar, Dammössor, Damblusar, Skodon, Pälsvaror, Tricotvaror, Herrsjortor och Kalsonger, Hängslen, Kragar, Rosetter, Barnkläder af alla slag, Gardiner, Duktyger, Nålar, Knappar, Spetsar, Band, Flaggor m. m. Beställning å Herrkläder efter mått från egen atelier till enastående priser under garani. Rikhaltig och bekväm profkollektion å mans- och damtyger ylle och bomull. Alla varor som ej bli till belåtenhet få återsändas. Ferm expedition och reellt bemötande utlofvas. Återförsäljare antagas å alla platser för Syfabriken, adr. *Elfsered.*

Handlande

Dikter

af Karl J. A. Janson.
Pris 1 krona.
Genom alla bokh. eller från Wilhelmssons Bokförlag, Stockholm.

Gör Kaffet billigt

genom att alltid blanda detsamma med ARLA-KAFFE af Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda tillverkning. Därigenom erhåller man äfven den hälsosammaste och bästa kaffedryck som finnes att få, ty kaffets skadliga verkningar upphäfvas, magen blir icke förstörd och man känner sig icke nervös, som då enbart kaffe drickes, utan ett allmänt välbefinnande inträder. Enda lämpliga kaffetillsats. förordad af de mest framstående professorer och läkare. Paketer à 25 och à 10 öre i alla specerioch diverseaffärer

Au bonheur des Dames,
60 Drottninggatan 60.

Specialité: Siden- och sammetsband, dessutom hårprydnader i guld, silfver, plymer och blommor, solfjädrar, brudslöjtyll o. orangeblommor, spetsar, näsdukar m. m. Största lager, billigaste priser.

SE Norsk Storsill.
extra fin,
säljes à kr. 5.75 pr fjerding, per efterkraf.
Forsells Viktualieaffär, Göteborg.

KAFFET KOKAR ÖFVER

om man ej använder - - det patenterade - -

PATENT "ÖVER" STHLMS KAFFE A.B.

Säkerhets-kaffelocket 'Over'

som förhindrar all öfverkokning Man tillvaratager med detsamma det värdefullaste af kaffet, som annars går förloradt, sparar kaffet samt håller kaffepannorna rena och fina. Passar till nästan alla kaffepannor. Kostar endast 90 öre i de flesta järn- och bosättningsaffärer.

Stockholms Kaffe Aktiebolag.

MANULIN,

ett på vetenskapliga grunder sammansatt medel för hudens vård.

Bästa medel mot kylskador, röd narig hud och brännskador samt är verksamt mot de flesta hudåkommor. Rekommenderas åt alla som önska bibehålla huden hvit, mjuk och elastisk. Lika användbar för ansiktet som för händerna. I förhållande till sin godhet och stora användbarhet är det billigt och bör ej saknas i något hem.

Hårspriten Koncentrerad Manulin bortfagar mjäll och förhindrar hårets affallande.

OBS! Namnet Manulin är inregistreradt.

Kan erhållas på alla apotek. Partilager i Nordstjernans drogaffär, Stockholm, Enhörningens drogaffär, Göteborg, och hos fabrikanten

Apotekare VICTOR SÖRLANDER, GRENNA.

Ung flicka

af god familj, villig att deltaga i ett hems skötande, kan utan afgift få lära landthushåll på medelstor gård i Skåne. Svar till »Ungmor», Sv. Telegrambyrån, Malmö.

Patent. **Hafremjöl.**

Gyllenhammars

För närvsvaga och maglidande äro GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl utmärkta.

Gyllenhammars Barnkraftmjöl öfverträffar till och med det bästa utländska fabrikat i lättsmälthet.

Snöhvita golf, blanka o. rena emalj-, järn- och bleckkärl erhållas säkrast genom andet af HOLST & C:o

Kraftskur-pulver GUBBEN

Pris 10 öre.

Ny tvättmetod. Med Castoriatvål erhålles snöhvit tvätt utan borstning eller gnidning. Absolut fri från skadliga ämnen. 4 tvålar för en krona. Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan.

SUNLIGHT TVÅL tillverkas af de bästa och renaste oljor och fettämnen, samt innehåller ej några skadliga beståndsdelar. Den tillfredsställer därför de största anspråk.

SUNLIGHT Tvål

ADOLF FREDRIKS KINDERGARTEN

f. d. Fröken MARIA HEÜMANS, Holländaregatn 16

öppnas åter tisdagen d. 25 Sept. kl. ½ 11 f. m. Anmälningar mottagas dagl. f. o. m. 10 Sept. kl. 12—1 e. m. Prospekt på begäran.

Greta Horneman. *Gertrud Svedmark.*

Utexaminerade lärarinnor från Kindergarten, Kommendörsgatan 25.

Prenumerera på Idun!

VERKSAMHET önskas, hälst vid lasarett, sjukhem, liknande anstalt eller hem där tillfälle gifves att tillägna sig någon insikt i förekommande sjukvård, af stadgad flicka. Vill försöka att plikttroget och samvetsgrannt utföra det arbete som blir henne ålagdt. Svar till »Biträde eller elev», Malmö p. r.

A.-B. EVA HELLMANS

HUSHÅLLSSKOLA,

Drottninggatan 68, Stockholm.
Grundad 1886.
Elever emottagas. Prospekt på begäran

Bäst och billigast är att alltid använda

VARUMÄRKE

A.-B. LINGONS,
Göteborg,
SYLT & SAFT.
Finnes i hvarje specerlaffär.

Ressällskap.

Ung dam önskar ressällskap till Oxford i slutet af september. Svar torde sändas under adress »Oxford», Billingsfors p. r.

EAU DE QUININE
ED. PINAUD 18, PLACE VENDÔME PARIS
OÖFVERTRÄFFADT HÅRVATTEN

Bruxelles-Belgique.

Un Institut de 1:er rang, pour terminer l'éducation des jeunes filles, se recommande aux bonnes familles suédoises.

Langue française par professeurs officiels — de l'Université et du Conservatoire.

Grandes facilités pour les arts, musique, langue ang aise et allemande.

Références demandées et données.

Nombre d'élèves limité.

Prix — tout compris — deux mille cinq cents francs — excepté musique.

S'adresser à la Directrice M:me Bours de Mirammont, Avenue Brugmann 125.

Tyskland. Bielefeld.

a. Teutoburger Walde.
(Icke långt från Hannover.)

Pensionat von Lucie Bertelsmann und Adelheid Rasch.

För unga flickor hvilka önska utbilda sig i språk och musik, eventuelt äfven fullständig högre undervisning i andra ämnen samt där så önskas deltagande i hushållsgöromål. Gemytligt, gladt familjelif. Begränsadt antal af pensionärer. Vacker, bergig och skogrik natur. Fru Maria Rasch i Mäsviken lämnar närmare upplysningar.

Hushållselever

och några andra unga flickor kunna nu få inackordering på naturskönt belägen egendom i Södermanland. Ungdom finnes. Svar till Fru Tora Anander, Dalby, Bettna. Rikstelefon.

En prenumerant. Som ni torde inse, kan detta ej här besvaras. Hon kan vända sig till hvilken läkare som hälst.

En ensam. Har intet annat att betyda, än att ni till följd af sorg blifvit nervsvag och klen.

Gift fru. 1) Drick hvarje morgon 1 à 2 punschglas ungerskt bittervatten. 2) Ja.

Fru M. Nej, något dylikt medel finnes oss veterligt icke.

Espérance. Se svar till S—n E—n här nedan.

Fundersam. Utom kirurgisk behandling intet att göra.

N. 1906. Alla edra frågor äro lätt besvarade, om er urin blir undersökt, eljes naturligtvis omöjligt.

Oviss sanningssökare. Nej, icke enligt vår mening.

Isa. Ni bör under sex veckors tid ½ timma före frukost och middag dricka ett dricksglas konstgjordt Carlsbadervatten omkring 40 gr. varmt. Promenad ej nödvändig, men bra.

S—n E—n. Edra frågor kunna ej besvaras utan undersökning.

Undrande. Renaste humbug.

H—der. Tvätta hvarje afton med resorcinsprit (5 %).

Paula. 1) Nej, men använd i alla fall den för La Mère 1) i n:r 8 angifna behandlingen. 2) och 3) Se svar till Asvah i n:r 3. 4) Ingnid hvarje afton ögonlockskanterna med borvaselin och tvätta på mornarna med borsyrelösning (4 %).

Brita. Se svar till S—n E—n här ofvan. Lämpligast är ju att ni rådfrågar läkare. Jämför svaret till Vetgirig 4) i n:r 4.

D:r —d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Molok. »Utgjutelsen» saknar icke poetisk förtjänst, särskildt är bilden om de »tvänne bleka händers krans» vacker. Vid sidan af denna finnas dock andra alltför slitna och banala! Användes ej.

Solvig Mörk. Betyg i hufvudsak som Molok här ofvan. Detta således ej, men — om ni så gärna vill — »hopp för en annan gång.»

Lilly. »Växa min kärlek», ropar Lilly i trefaldt skaldeve. »Växa min kärlek — växa min kärlek!» Vi ha nu utvalt en så bördig växtplats, att hon bör kunna ha de allra bästa förhoppningar.

G. P. Frågor, som, liksom dessa höra hemma på annonsafdelningen, införas naturligtvis icke. Se för öfrigt tillkännagifvandet om Frågoafdelningen i Idun n:r 22 för i år.

Ph. De små blomstersymbolerna äro ju ganska nätta — men det är oss icke nog.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»H. P. 1906». De tre numren innehållande porträtten af Nobelpristagarna kunna erhållas om 40 öre insändes till vår expedition.

»H. H.», Horred. 2:60 pr gång. Rest. torde insändas.

»A. Z.», Vingåker. 2:20 pr gång. Likvid pr postanvisning.

AKTIEBOLAGET
STOCKHOLMS DISKONTOBANKS
NOTARIATAFDELNING,
Regeringsgatan 8,
upprättar
testamenten m. m.,
verkställer
bouppteckningar m. m.,
förrättar
arfskiften m. m.

Sundsvalls Enskilda Bank
22 Fredsgatan 22.
Sparkasseränta — 4 proc.
Uthyr Kassafack,
årshyra från 15 kr.

MOT fritt vivre önskar dam af god familj komma i sådan i Stockholm för att tala och undervisa franska språket, hvilket hon genom långvarig vistelse och studier i Frankrike fullt behärskar. De bästa ref. Svar till »Undervisningsvan 1906», Iduns exp.

EN bättre flicka med elementarbildning och sångröst önskar plats som hjälp och sällskap hälst i musikalisk familj. Har små pret., men sätter stort värde på ett vänligt bemötande. Svar till »Familjemedlem E. B. Ö.», Iduns exp.

UNG bildad flicka önskar i höst komma till hushållsskola eller herregård i liflig trakt för att lära hushåll etc. Svar med prisuppgift m. m. till »Hushållsskola», Göteborg p. r. f. v. b.

UNG prästdotter önskar plats som barnfröken i treflig familj. Villig hjälpa till med förekommande göromål. Lön 20 kr. pr månad. Svar till »Hösten 1906» adr. fröken Möller, Södra förstadsgatan 25, Malmö.

EN ung dam af god familj söker plats i aktadt hem som hjälp och sällskap. Har genomgått väl rek. hushållsskola, musikalisk, kunnig i finare handarbeten och väfnader, är äfven villig biträda med skrifgöromål. Svar till »Redbar», Iduns exp. f. v. b.

19-ÅRIG FLICKA, som genomgått 7-klassigt elementarläroverk och dithörande 2-årig skolkökskurs, önskar plats i litet, godt hem att vara husmodern till hjälp. Önskar anses som familjemedlem. Kunnig i sömnad, handarbete, matlagning och städning. Svar till »Ordentlig», Iduns exp. f. v. b.

MOT fritt vivre önskar bättre, gladlynt norrlandsflicka komma i verkligt god familj, hälst på landet, för att deltaga i hushållet och i öfrigt vara till sällskap och nytta. Svar emotses tacksamt till »21 år», Iduns exp.

Ung flicka

af god familj med afgångsbetyg från 7:de klass önskar snarast möjligt plats som hjälp och sällskap. Är äfven villig läsa och spela med mindre barn. Svar till »20 år», Örebro Dagblads annonskontor.

UNG bildad flicka önskar till hösten plats som sällskap och hjälp, i ett bildadt hem i stad. Svar till »17 år», Hellinge p. r.

HUSLIGT bildad flicka önskar plats på landet där tillfälle finnes att lära hönsskötsel. Lön önskas. Svar till »September», Iduns exp.

UNG elementarbildad flicka önskar önskar komma i godt hem för att vara husmodern behjälplig med hushållet. Är äfven villig lämna undervisning åt mindre barn eller hjälp med läxläsning. Svar till »Gladlynt G. E.», Iduns exp.

VÄRDINNEPLATS önskas af praktisk, musikalisk dam, som under flera år föreestått högre tjänstemans hem. Utmärkta ref. Svar till »Bildadt hem», Iduns exp., Stockholm.

UNG bättre flicka önskar när som hälst komma i en treflig familj på landet för att lära hushåll och allt som hör till ett bättre hems skötsel. Är villig betala för sig samt önskar anses som familjemedlem. Svar märkt »Skånska 20 år», Iduns exp. f. v. b.

FÖRLOFVAD flicka önskar i bättre familj få lära sig matlagning och hushållsgöromål, hälst mot fritt vivre. Svar till »Z.», Lidköping p. r.

25-ÅRIG, enkel och anspråkslös flicka önskar plats i hem, där tillfälle kan gifvas att undervisa små barn i de första grunderna. Villig vara lektris till äldre dam eller herre, om så önskas. Svar till »September 1906», Kristianstad p. r.

EN snäll och enkel flicka önskar plats som hjälp och sällskap åt sjuk. Har förut innehaft sådan plats. Svar till »Glad och vänlig», Iduns exp.

23-ÅRIG bättre flicka, van vid alla i ett hem förekommande göromål, äfven sömnad, önskar plats i familj, hälst på landet den 1:sta eller 24:de okt. Ref. erhålles af sem.-adj. Doktor Jenny Velander Skara. Svar till »Plats», Korsberga p. r.

UNG flicka önskar 1 nov. plats i god familj, att deltaga i hushållsgöromål samt biträda med skrifning om så önskas. Svar till »A. B.», Praktiska skolan, Karlskoga.

TVÅ unga, musikaliska flickor, som genomgått 8-kl. läroverk, önska plats som sällskap och hjälp. Svar inom åtta dagar till Fru Anna Karlsson, Drottninggatan 56, Norrköping.

UNG bättre flicka önskar plats i familj att gå frun tillhanda (å herregård eller landtegendom) i början af nov. Svar till »Familjemedlem F. B.», Borås p. r.

Värdinneplats

önskas af bättre flicka, är fullt kunnig i allt som hörer till ett väl ordnadt hem. Svar bedes insändt märkt »T. S.», Eslöf p. r.

SOM värdinna hos ungherre eller änkeman sökes plats af bättre stadgad flicka. Är kompetent i matlagning, bak samt i öfrigt ett hems skötande. Svar till »Ordentlig», Wad p. r.

EN 20 års flicka af god härkomst önskar plats i någon bättre familj att gå frun tillhanda. Är van vid husliga göromål. Vid betalning fästes mindre afseende. Svar emotses till »Hildur», Slottsgatan 27, Nyköping.

UNG flicka önskar plats i familj att deltaga i förekommande göromål. Är äfven villig deltaga i skrifgöromål. Svar till »B. 18», Rekarne p. r.

PLATS önskas af medelålders bättre flicka, att sköta hushållet för ensam herre eller änkeman med barn, hälst i stad eller större samhälle. Fina rek. skriftliga och muntliga, från mångåriga platser. Svar till »Redbar», Örebro p. r.

I respektabelt hem, hos änkling eller ungkarl, önskas plats som husföreståndarinna af en 27 års flicka, mångsidig och med lust och fallenhet att sköta ett enkelt hem. Goda rek. lämnas. Svar till »A. D.», Dalby, Bettna.

EN flicka som har varit 2 år på större sjukhus önskar plats till den 1 okt. på klinik eller att sköta äldre sjuk herre eller dam. Svar märkt »Maria», Postkontoret Adolf Fredriks torg, Stockholm.

I prästhem på landet, hälst i närheten af Stockholm, söker en anspråkslös flicka ett godt hem öfver vintern. Är kunnig i konstväfnad och handarten, samt villig deltaga i inom hemmet förekommande göromål. Svar jämte villkor märkt »B. N.», Iduns exp. f. v. b.

UNG bildad flicka, som genomgått kurs i linnesömnad, önskar plats i familj att deltaga i husliga sysslor. Pret. någon lön och att betraktas som medlem i familjen. Svar till »E. J.», Höör p. r.

Ung flicka,

som genomgått Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, önskar till hösten plats som hjälp och sällskap, hälst på större herrgård eller bruk. Svar till »Familjemedlem», Frånö.

HUSFÖRESTÅNDARINNEPLATS i bildadt hem hos ungherre eller änkling sökes af medelålders bildad praktisk flicka med vänligt sätt och intresse för nemmet. Svar märkt »Huslig», Sydsv. Dbl. kontor, Lund.

Mot fria resor och vivre

önskar en flicka, 23 år, fadren godsägare, som sällskap och hjälp medfölja äldre dam till utlandet inst. höst eller vinter. Hon har genomgått fullständigt läroverk för flickor samt därefter utexaminerats som sjukgymnast från d:r af Kleens institut i Stockholm. De bästa rek. och vidare upplysningar lämnas i Stockholm af Doktorinnan Berghel (adress t. o. m. 15 sept. Strömstad) samt i Göteborg af Öfverstinnan Davida Jacobsson.

UNG tyska, kunnig i svenska språket, önskar lära hushållet, hälst i landtbrukare- eller prästfamilj. Svar till »A. B.», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

BÄTTRE flicka hvilken genomgått 3 månaders skolkökskurs önskar plats i bättre familj att föreestå hushållet där jungfru finnes. Små pret., vänligt bemötande hufvudsak. Svar emotses till »F.», Tingsryd p. r.

BILDAD, medelålders dam, kunnig i musik, sömnad, hushåll, önskar komma i godt hem som sällskap och hjälp hos äldre familj, ensam dam eller herre. Små anspråk eller fritt vivre. Svar till »September 1906», Helgebol p. r.

UNG flicka, dotter af mindre köpmannafamilj, önskar plats nu genast eller i höst i bättre familj för att deltaga i inomhus förefallande göromål. På lön fästes intet afseende första året. Svar emotses snarast med tacksamhet under adress »G. A. 15 år», Hvetlanda p. r.

24-ÅRIG FLICKA som i 4 år arbetat för domarekansli söker plats i tjänstemannafamilj. Villig att äfven biträda med hushållsgöromål. Referenser. Svar till »God Familj», Boarp.

EN enkel flicka önskar plats som hjälp åt någon äldre dam, att se till barn eller uttöra lättare sysslor i godt hem på landet. Lön begäres ej. Svar »Helga», Karlbergsvägen 62 A, 3 tr. t. h. Sthlm.

UNG flicka, musik., kunnig i hushållsgöromål, önskar plats på landet, hälst där tillfälle gifves att få deltaga i hönsskötsel. Lön önskas. Svar till »F. L.» Nerikes Allehandas kontor, Örebro.

KVINNLIG gymnastikdirektör önskar plats i familj eller medfölja dam på resor. Talar franska och något engelska. Goda rekommendationer. Svar till »Resvan 1906» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

VÄRDINNEPLATS sökes af ett fyrtio års fruntimmer som förut innehaft dylik, muntliga goda rekommendationer finnes. Svar till »Tolfårigt betyg» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Ung massös och sjukgymnast

söker genast anställning på institut eller i familj. Resvan. Talar franska. OBS.! Vill endast behandla kvinnliga patienter. Svar motses tacksamt märkt »X. Z. 1906» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

LÄRARINNA undervisningsvan i skolämnen, språk, söker plats. Deltager i husliga bestyr. Svar till »Barnkär» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

UNG flicka af god familj önskar plats hos familj på landet såsom sällskap och hjälp. Hälst i norra Sverige. Goda rekommendationer. Svar till »D. B.», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

BÄTTRE flicka, 20 år, kunnig i matlagning, handarbete samt alla i ett hem förekommande göromål önskar plats. Lön önskas. Svar »Huslig», Stockholm 5.

TVÅ unga bildade och något musikaliska flickor önska plats på herrgård att gå frun tillhanda. Den ena har genomgått kurs i enkel linnesömnad. Önskas anses som familjemedlem. Lön önskvärd. Svar till »Iris», Karlslundsgatan 7, Örebro.

UNG, husligt bildad flicka önskar snarast komma i godt, vänligt hem som husmoders hjälpreda. Villig tillse mera försigkomna barn. Svar till »Barnkär», Tofverum p. r.

UNG, bildad flicka önskar i höst eller nu genast plats i familj som hjälp och sällskap; äfven villig läsa med nybörjare. Svar till »Anspråkslös», Tofverum p. r.

PLATS önskas i höst af praktiskt, dugligt fruntimmer att förestå bättre ungkarls eller änklings hem. Mångårig vana att med ordning och sparsamhet föreestå ett hem. Svar till »A. C. H.», Iduns exp.

EN 18 års blekingsflicka, glad och frisk, som genomgått 8-klassigt läroverk, samt är kunnig i musik, önskar få komma i bättre familj som sällskap. På lön fästes intet afseende blott att vara ansedd som medlem af familjen. Svar märkt »Blekingsflicka, 18 år», Iduns exp.

UNG, förlofvad flicka önskar plats som husmoders hjälp i god familj. Vidare genom korrespondens. Reflekterande torde sända svar snarast möjligt under adr. »Familjemedlem», Grönbo, Spannarboda.

EN 21-årig elementarbild. flicka m. håg och fallenh. för husl. sysslor, önskar plats som husm. hjälp i trefl. fam., där jungfru finns. Har genomg. en s. k. »husmoderskurs», samt har 1 års prakt. fr. hemmet. Kunnig i matlagn., bakn. o. sömnad. Svar till »A. 1906», Iduns exp.

Messaline- Radium- Louisine- Taft- Randigt Rutigt
Siden
i alla prislägen; franko och tullfritt till hemmet.
Profver omgående.
Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

HUSFÖRESTÅNDARINNEPLATS önskas af ung änka i bättre änkemans- eller ungkarlshem. Prima ref. Svar emotses tacksamt till »H. E.», Södra Sveriges Annonsbyrå, Malmö.

UNG flicka önskar plats i familj att deltaga i förekommande göromål. Godt bemötande önskas. Svar till »21 år», Söderhamn p. r.

Plats i familj

som hjälp och sällskap åt husmodern önskas af ung prästdotter. Sökanden är kunnig i husliga göromål, arbetsam och barnkär. Små lönepret. Svar torde sändas till »E. G. 1906», Iduns exp. f. v. b.

Ludvika Furuhäll.
1 kl. Pensionat 5 tim. resa fr. Sthlm. Öppet året om. Emottager inack. på längre och kortare tid. Moderat pris. Rikst. 74.

Nytt Pensionat
för resande i Göteborg. Norra Hamngatan 34. Centralt beläget, propra rum, goda bäddar, moderata priser.
Anna Wickström.

Tyskland.

I en ansedd pension uti universitetsstad mottages ett par elever. Utm. lekt. ang. samlif. Eget hus med stor trädgård. Ressällskap i sept. Prosp. och upplysn. genom Fröken Olga Dahl, Kungsträdgårdsgatan 18, Stockholm.

Hushållselever.

En à två unga flickor, som önska lära sig hushållsgöromål och trädgårdsskötsel, erbjudes inackordering i ovanligt naturskönt belägen prästgård i Angermanland, nära Ångermanälfven. Utmärkta komm. Reflekterande kunna meddela sig med »A. S.», Weda.

INACKORDERING erhålles för herrar och damer i bildadt hem, där, om så önskas, undervisning för flickor meddelas i hushåll, handarb. och konstväfnad m .m. Svar »Småländska höglandet», Vrigstad.

I härlig trakt i Blekinge kan god inackordering för längre eller kortare tid erhållas i trefligt hem. Goda ref. Som slöjdskola finnes på platsen finnes tillfälle få lära konstväfnad m. m. Svar till »Blekinge», Bräkne-Hoby p. r.

I naturskön trakt i Småland kunna ett par bildade damer erhålla inackordering. Tillfälle att deltaga i hushållet om så önskas. Adr. H. von Otter, St. Hultrum.

INACKORDERING önskas af en ung flicka i ett godt gudfruktigt hem, på landet i liflig trakt eller stad i mellersta Sverige för att under husmoders ledning lära ett hems skötande. Önskar betala 30 kr. pr månad. Men framför allt fordras ett vänligt bemötande samt att bli räknad som medlem af familjen. Svar inom 8 dagar till »Värmländska», Nysäter, Kristinehamn.

INACKORDERING i stilla, enkelt, landtligt hem önskar ett medelålders och ett yngre fruntimmer, det senare villigt att biträda inom hemmet. Svar med prisuppgift m. m. till »1 okt.», Iduns exp.

INACKORDERING i godt hem där undervisning kan erhållas önskas för 15-årig flicka, (hälst prästgård). Villig betala 3 à 400 kr. pr år. Svar till Fru Gerda Suber, Slefringe Gård, Åtvidaberg.

KLENA PERSONER i behof af hvila ro och god omvårdnad, kunna erhålla inackordering i familj på landet. Exam. sjuksköterska. Tillgång till läkare. Rikstelefon. Svar till »Trefligt hem» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

I fint bildadt hem på herregård i Södermanland önskas 10 à 11 års flicka som kamrat till egen dotter. Skicklig lärarinna finnes. Samma goda vård som tillkommer egna barn utlofvas. Svar till »A. L.», Iduns exp.

I privat hem erhålles god vård för lindrigt sinnes- eller nervsjuk. Fru Frida Johansson, sköterska, N. Kansligatan 21, Gefle.

Läskamrat.

I ovanligt frisk trakt vid sjö i Östergötland, kan en frisk och snäll 8 à 9 års flicka från bildadt hem erhålla inackordering och undervisning jämte egen dotter för skicklig lärarinna. Svar till grefvinnan Sinclair, Näs säteri, Basarpö.

Inackordering i småländsk prästgård
finnes för 2 à 3 unga flickor. God och erfaren ledning i hushållsgöromål och enklare handarbeten meddelas. Svar till »40 kr. per månad», Boarp.

Sinnessjuka och idioter
mottages i godt hem på landet. Tel. Kungelf 38.

50-öres-tvålar för 17 öre.
Finaste öfverfettade 50-öres tvålar 85 öre pr originalkartong om 5 tvålar vid köp direkt å Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan, Sthlm (öppet 9—6,30).

Prenumerera på Idun!

- Sista Nyhet! -

Gouffurerad Modellkjol
af svart 1:ma kläde el. smalrandigt 1:ma kläde, i blått o. grönt pris endast 31: 50.
Exp. omgående om mått, på framlängd, sidl., bakl, höftvidd och »Chick» uppgifves.

Säsongens nyheter
i Damtyger för Promenad-, Sällskaps-, Sorg-, Visit- och Bröllopsdräkter inkomna!

Atelier o. Tailor made
för beställningar som utföres omsorgsfullt och fördelaktigt.

F. W. CAMPANIUS,
43 Vesterlånggatan 43.

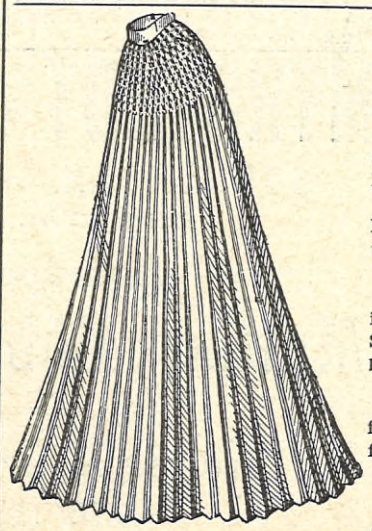

»Chick».

Doktor J. Arvedsons Kurs

i Sjukgymnastik. Massage och Pedagogisk Gymnastik,

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik

(ettårig) börjar den 11:te oktober. Begär prospekt! Stockholm, Mäster Samuelsgatan 70.

D:r Kleens

(ett-åriga) kurs för damer i *Massage och Sjukgymnastik* börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m. *N:o 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr. upp* OBS.! Prospekt begäres helst under adress Saltsjöbaden

I sjukgymnastik o. massage

börjar undertecknad en sex mån. kurs d. 15 okt. Pris 300 kr. Adr. Karlavägen 22, Stockholm.

Professor G. A. Unman.

En fullständig lärokurs

i Massage-behandling, Sjuk-, Apparat- och Ortopedisk Gymnastik m. m. jämte härtill hörande teoretiska ämnen, begynner denna höst. Närmare meddelar Professor Nycander, Göteborg, Linnégat 6

Gymnastiskt-Ortop.-Instit.

Brunkebergstorg 13, 2 tr.

Mottagning hvardagar kl. 1/2 2 e. m. Herrar 7—1/2 10 o. 2—4. Damer 1/2 11—1/2 1 o. 2—4.

Professor D:r A. Wide. D:r S. Wallgren.

Reumatisk värk

botas eller stillas! — Ljumskbråck och åderbråck läkas! Svaga nerver behandlas medelst kraftiga elektriska apparater. Sänd porto jämte beskrifning på sjukdomen. Diskr. naturl.

Jéan Thonérfelth, Burseryd.

Lektioner i Linnesömnad

(äfven blusar, barnklader m. m.)

Kurserna börja åter 17 sept. Före 14 sept. är adressen Asarum, Blekinge län.

KARIN EGNÉR. EVA EGNÉR.
Styrmansg. 21 II. Rikst 35 30. Allm. t. 21004

Kurs i Klädsömnad.

Grundlig undervisnig i mönsterritning, tillskärning, profning af skicklig lärarinna. Eleven syr endast eget arbete. Obs.! Profningsstomme efter hvars och ens kroppsform, afsedda för eleven att profva på. Lektionstid 11—3. Greftureg. 30 B, 3 tr. A. T. O. 43 82

Selma Wahlgren

TVÄTTA OCH FÄRGA

edra Klädningar, Kostymer, Gardiner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY

Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt, Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få meddela följande:

Jag har flera gånger begagnat mig af Lundby Kemiska tvätt för rengöring af balklädningar, plymer m. m., och har det sätt hvarpå arbetet utförts, alltid varit till min stora belåtenhet.

M. Siöcrona,
Hoffröken hos H. K. H. Härtiginnan af Västergötland.

Fräkenpomada

är det *enda absolut säkra medel* att snabbt och utan obehag borttaga *fräknar, lefverfläckar* och *solbränna* samt göra den *fulaste hy hvit* och *vacker*.

Ofelbar verkan garanteras.

Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar

Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkraf.

Tekniska General-Depôten Stockholm,
15 Riddaregatan 15.

Rudholms Kakelfabrik

Norrköping.

Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning. Ill. priskurant på begäran.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT-

• AKTIEBOLAG •

— Etableradt i Stockholm 1880 —

1:a Anthracit

Hushållskol ▪ Cokes ▪ Briketter

Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 179, 66 10.

Strängnäs Hushållsskola.

Matlagning, bakning, syltning o. d., konstsömnad, knyppling, linnesöm m. m. Afgitt 85 kr pr mån. Prospekt genom **Fru M Braune**, St ängnäs

Damhårarbeten.

Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs.! Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Högstedt & C:o

32 REGERINGSGATAN 32
STOCKHOLM.

Specialitet:
Bordeaux & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Hur användes LIEBIG'S KÖTTEXTRAKT?

1/4—1/2 tesked häraf upplöses i kokhett vatten, då en kraftig, fett- och limfri buljong genast erhålles. Tillsätt salt, något soppfett, potatis eller bröd, så blir smaken densamma som vanlig köttsoppa har. Buljongens färg bör vara mörkgul ej brun.

Drygare och mer ekonomiskt än kapslar och s. k. 'flytande buljong'

Försäljes genom alla speceri- & delikatesshandlande.

Handväfda Linneväfnader.

Duktyger, handdukar, lakanslärft, gästdukar m. m., köpas bäst och billigast från Kungsäters Linneväfveri, Kungsäter. Katalog och profver gratis och franko.

NYTT!

Då Ni skall skura och blanka Eder koppar o. mässing så använd Fulmenol-putspulver. Blankar fort och väl. Pris 25 öre pr burk.

Holst & C:o Tekn. Fabr., Stockholm.

Gör ett försök.

Ni ångrar Eder icke.

500,000 kr.

Lån beviljas. Ingen borgen. Ansökan insändes till »Rentier», Malmö. Uppgif sysselsättning.

Hårborttagaren.

Befriar genast från missprydande hår eller skägg. Pris kr. 2.50 + porto pr ask.

Före begagnandet. Efter begagnandet.

Tekniska General-Depôten,
Riddaregatan 15 Stockholm

Spritstrykjärnet "SIMPLEX"

praktisk, elegant, billigt i bruk, omtyckt af alla, levereras af oss i olika storlekar & prislägen. Begär prospekt.

CARL WALLÉN & C:o,
Göteborg.

Elektr. materiel, metaller & maskiner.
Rikstelefoner 11 59, 11 09 & 65 74.

Unga damer,

som vilja utbilda sig till hushållerskor, slöjdlärarinnor, kontorister m. m. erhålla prospekt mot 2 porton från Praktiska Skolan, Katrineholm. Nya hufvudkurser börja den 1 okt. och 1 november. 209 inskrifna elever sedan den 1 febr. Hushållsafdelningen öppnade den 1 sept. äfven en högre matlagningsskola.

Holländsk Cacao kr. 1:65 pr stor originalburk vid köp direkt å Kölnerlagret, 24 Smålandsg.

Pontyberem Colliery.

Englands förnämsta anthracitkolgrufva

Kommanditbolaget

Kock & Co.,

Kontor: 20 Skeppsbron, Stockholm.
säljer numera **endast**

Anthracit

af denna sort.

Slaggar ej; osar ej.

Hvarje om sitt silfver och sina växter rädd husmoder göre ett försök!

Rikstel. 22 35. Allm. tel. 22 66.

Lars Montèns

Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

»1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.»

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.

N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. **Guldmedalj** i Stockholm 1897.

Bildungsanstalt für Frauenberuf Halle a. Saale.

Pension f. junge Mädchen, sprachliche u. wissenschaftliche Ausbildung, Unterricht im Seminar f. Erzieherinnen frei, Französin, Prospekte gratis.

Halle a. S., Harz 13. Seminardirektor Pastor em. R Mayer.

RICHARD ANDERSSONS MUSIKSKOLA.

Höstterminen börjar den 15 September 1906. Anmälningsdagar: Onsdagen den 12 och Torsdagen den 13 September kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan: kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. alla dagar fr. o. m. den 15 September och Richard Anderssons mottagning från samma dag: Onsdagar och Lördagar kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

Vasa Kindergarten,

Upplandsgatan 18, II tr., Tel. Vasa 668. Höstterminen börjar torsdagen d. 20 Sept. Anmälningar mottagas dagl. kl. 10—11 f. m. Prospekt på begäran. Hilda Troill.

KNEIPPBADEN

Sommar- och Vinterkurort. Nerv- och rheumatiska sjukdomar behandlas framgångsrikt med alla moderna kurmedel. Skrif till *Kamrerarekontoret, KNEIPPBADEN.*

Wallerstad Privatpensionat

för bröstsjuka och konvalescenter.

Lämpligt och härligt beläget i Småland 627 f. ö. h.

Full sanatorievård. Dubbelsidig ligghall.

Öppet året om. Läkare: Provinsialläkaren D:r G. R. Boman, Wernamo.
Prospekt på begäran.
Adr.: Pensionatet Wallerstad, Kärda.

John G. Jacobsson

har återtagit sina musiklektioner (Piano, Harmonilära, Ensemblespelning). - - - - Sibyllegat. 69 III. Tel: Riks 87 21, Österm. 30 63. Träffas måndag o. torsdag 2—3 e. m.

Haematogen Kraft-Kakao

— ett af de mest stärkande näringsmedel —

rekommenderas af framstående läkare. Säljas i burk: 500 gr. Kr. 2,25. Ingen skall ångra försöket.

Agentur- & Kommissionsaffären, Klara Vestra Kyrkogata 3 a.

ALLT OCH ALLA

öfverträffas af IDEALBRÄNNAREN, som lämnar 21 timmars Auerljus för 1 liter fotogén. Passar i alla lampor. Fins den ej i Eder närmaste lampaffär sändes den franco och bräckfritt mot 8 kronors postförskott. Begär prospekt!

Aktiebolaget Johan Ekelund, Ystad.

Patentinnehafvare för Sverige.

En skärf i förgården

Dikter af Birger Malmström.
Pris kr. 1: 50.

Genom alla bokh. eller från Wilhelmssons Bokförlag, Stockholm.

Johann Maria Farinas

Eau de Cologne med Kölnerdômen, frisk och af en oförliknelig finhet, erhålles lådvis och pr flaska till partipriser vid köp direkt å Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan, Stockholm (öppet 9—6,30). Lämplig present vid alla tillfällen.

Aktiebolaget Göteborgs Bank

t. d. Göteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget.

STOCKHOLM · FREDSGATAN 17
Afdelningskontor: GÖTGATAN 31.
Fonder: Kr. 14,650,000.

Emottager penningar å deposition, Sparkasseräkning och Upp- o. Afskrifningsräkning.

Kassafack 15, 20 o. 25 kr.

Resekreditiv.

Kvinnliga juridiska byrån

Triewaldsgränd 2, Stockholm.
A. T. 143 23.

MYRSTEDT & STERNS AKTIEBOLAG

STOCKHOLM. • **Kgl. Hofleverantör.** • DROTTNINGG. 11.

Allm. Tel. 45 67. Rikstelefon 5 63.

Sveriges största Specialaffär i

Mattor, Möbeltyger, Gardiner, Möbler

m. m.

Största lager orientaliska mattor.

Allt till mycket låga, bestämda priser.

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.